

PENSUMLISTE

HØST 2017

PROGRAM FOR LÆRERUTDANNING

PPU heltid

Femårig lektorutdanning

Fleksibel PPU

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET

Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse

Innhold

Femårig lektorutdanning.....	2
Praktisk-pedagogisk utdanning.....	28
Fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning.....	57

Femårig lektorutdanning

Emne- kode	Emnetittel	Emneansvarlig / faglærer	Litteratur
PPU4601	Pedagogikk 1	Maria Øksnes	<p>Bøker</p> <p>Bjørndal, C. (2013). Det vurderende øyet (2. utgave). Oslo: Gyldendal akademisk.</p> <p>*Eide, K. (2014). Om endringer i relasjon mellom lærere og foreldre. I C. Haugen & T. A. Hestbek (Red.), Pedagogikk, politikk og etikk: Demokratiske utfordringer og muligheter i norsk skole. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Ohnstad, F. O. (2015). Profesjonsetikk i skolen: Læreres etiske ansvar (2. utgave). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.</p> <p>Imsen, G. (2014). Elevens verden. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1-3, 4-7, 9-12 (30 s. valgfri fordypning).</p> <p>*Wikene, L. G. (2014). Klasseledelse – ingeniørkunst eller pedagogikk? I C. Haugen & T. A. Hestbek (Red.), Pedagogikk, politikk og etikk: Demokratiske utfordringer og muligheter i norsk skole. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>*Øksnes, M. & E. Sundsdal (2014). Disiplinert demokrati. I C. Haugen & T. A. Hestbek (Red.), Pedagogikk, politikk og etikk: Demokratiske utfordringer og muligheter i norsk skole. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Aagre, W. (2014). Ungdomskunnskap. Hverdagslivets kulturelle former. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1, 4 og 5 .</p> <p>* Alle kapitlene som er merket med stjerne er i boka Pedagogikk, politikk og etikk: Demokratiske utfordringer og muligheter i norsk skole.</p>

			<p>Artikler er tilgjengelig i kompendium som ligger på Blackboard</p> <p>Dons, C. F. (2006). Digital kompetanse som literacy? – Refleksjoner over ungdomsskolelevers multimodale tekster. <i>Nordic Journal of Digital Literacy</i>, 1(01), 58-73. https://www.idunn.no/file/pdf/33191438/digital_kompetanse_som_literacy_-_refleksjoner_over_ungdomsskolelevers_mult.pdf</p> <p>Dyrnes, E. M. (2013): Det gode møtet som motivasjon til å fullføre. <i>Bedre skole</i>, 1-13</p> <p>Federici, R. A. & E. M. Skaalvik (2013). Lærer-elev-relasjonen – betydning for elevenes motivasjon og læring. <i>Bedre skole</i>, 1-13</p> <p>Flyvbjerg, B. (2009). Rationalitet, krop og intuition i menneskets læring. I B. Flyvbjerg, Samfunnsvidenskap som virker. København: Akademisk forlag</p> <p>Jensen, R. og M. Aas (2012). Å utforske praksis i lys av teori og forskning. I R. Jensen (Red.), Å utforske praksis – videregående skole. Oslo: Cappelen Damm</p> <p>Løvlie, L. og K. Steinsholt (2004). Prolog. I L. Løvlie & K. Steinsholt, <i>Pedagogikkens mange ansikter</i>. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Løvlie, L. (1990). Den estetiske erfaring. I <i>Nordisk Pedagogik</i>, 10(1-2), 1-18</p> <p>Løvlie, L. (2011). Når reglene kommer til kort. I T. Kvernbekk (Red.), <i>Humaniorastudier i pedagogikk: Pedagogisk filosofi og historie</i>. Oslo: Abstrakt forlag</p> <p>Nordahl, T. (2002). Klasseledelse og relasjonen mellom elev og lærer. I T. Nordahl, <i>Eleven som aktør: Fokus på elevens læring og handlinger</i> (s. 111-139)</p> <p>Ulvik, M. (2013). Pedagogikk og estetikk. <i>Norsk pedagogisk tidsskrift</i>, 97(6). 418-428</p>
PPU4602	Pedagogikk 2	Monika Merket	Kjernelitteratur

		<p>Dette er litteratur som alle skal lese. Hva som lønner seg å lese til hvilken tid har du oversikt over i undervisningsplanen.</p> <p>Hovedbøker:</p> <p>Bunting, M. (2014): Tilpasset opplæring – i forskning og praksis. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap 2,3,5,7</p> <p>Eriksen, I. M. De andres skole. Oslo: Cappelen Akademisk. Kap 1+2</p> <p>Imsen, G. (2016). Lærerens verden. Innføring i generell didaktikk. 5. Utgave. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1,2,3 (del 1: Læreryrket) 6, 7,14.</p> <p>Engh, R. (2011). Vurdering for læring i skolen. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 2, 5, 16.</p> <p>Engelsen, B. U. (2007). Kan læring planlegges? Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap 1, 2, 3, 4, 7</p> <p>Artikler i kompendium på nett (Blackboard)</p> <p>Bjørnstad, E. (2014) Undervisnings- og arbeidsformer i klasserommet. I J. H. Stray og L. Wittek (red.). Pedagogikk – en grunnbok. S. 355-365</p> <p>Dale, E. L. (Red.) (2001). Om utdanning. Klassiske tekster. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap.1. Dewey: Barnet og læreplanen (s.23-40)</p> <p>Kvernbekk, Tone (2011). Filosofisk om teori og praksis. Bedre skole nr 2, 2011, s. 20-25</p> <p>Karlsen, G. (u.d.). Sårbarhetens mulighet. Om utfordringer i den personlige lærergjerning.</p> <p>Kolberg, K.E. (2014), De evnerike elevene. I: Høihilder og Lingås, Pedagogikk 8-13, s. 207-223. Oslo: Gyldendal Akademisk</p> <p>Lidén, H. (2001). Underforstått likhet. I: Lien, M., Lindèn, H. Vike, H. (red): Likhetens paradokser, s. 68-84. Oslo: Universitetsforlaget.</p>
--	--	---

			<p>Røthing, Å. (2016) Normkritiske perspektiver og mangfoldskompetanse. Bedre Skole 3, 2016, s 33-37.</p> <p>Hargreaves, A. & Fullan, M. (2014). Arbeidskultur for bedre læring i skolen. Oslo: Kommuneforlaget. Kap. 6</p> <p>Fordypningslitteratur</p> <p>Som student på Pedagogikk 2 vil du kunne velge mellom ulike fordypningsemner knyttet til semesteroppgaven i faget. Til disse vil det være knyttet et fordypningspensum, som er ment som en ekstra ressurs i arbeidet med oppgaven. De ulike fordypningsemnene blir utarbeidet i begynnelsen av semesteret basert på fagets hovedområder, lærernes spesialfelt, og studentenes ønsker.</p>
PPU4620	Fagdidaktikk 1 – biologi	Alex Strømme	<p>Biologi: van Marion, P. og Strømme, A. 2015. Biologididaktikk. 2. utg. Oslo: Cappelen Damm akademisk</p> <p>Sjøberg, S. 2009. Naturfag som allmenndannelse. 3. utg. Oslo: Gyldendal akademisk</p> <p>Mork, S. M. og Erlien, W. (2010). Språk og digitale verktøy i naturfag. Oslo: Universitetsforlaget</p>
PPU4622	Fagdidaktikk 1 – fysikk	Jorunn Grip	<p>Bok</p> <p>Angell, C., Bungum, B., Henriksen, E.K., Kolstø, S.D., Persson, J., Renstrøm, R. (2011). Fysikdidaktikk. Oslo: Høyskoleforlaget</p> <p>Pensumartikler fra temabladet Naturfag.no (2008 nr 3):</p> <p>(Det kan bli noen endringer)</p> <p>Almendingen, S., F. (2008) «Argumentasjon i grubletegninger» Naturfag, 3:19 – 20</p> <p>Erlien, W. «Diskusjoner i naturfag» Naturfag, 3: 34 – 36</p> <p>Flyum, K. H. (2008) «Gi din stemme for naturfaget i skolen – en retorisk hyllest til naturfaglig opplysning» Naturfag, 3: 40 – 42</p>

			<p>Guttersrud, Ø. (2008) «Argumentasjon og vurdering på ungdomstrinnet» Naturfag, 3: 51 - 53</p> <p>Kolstø, S. D. (2008) «Skriving av eksperimentrapporter som opplæring i argumentasjon» Naturfag, 3: 16 – 18</p> <p>Mork, S. M. (2008) «Hvorfor argumentasjon i naturfag», «Hvordan tilrettelegge for argumentasjon i naturfag», «Aktivitetersom fremmer diskusjon og argumentasjon i små grupper» (sammendrag av artikkel av Simon, S. og Maloney, J.), «Rollespilledebatter og vitenprogrammer», «Hvordan kan læreren håndtere debatter?». Naturfag, 3: 10 – 15, 21 – 24 og 26 - 33</p> <p>Mork, S. M. og Sørborg, (2008) Ø. «Informasjonssøk og kildevurdering», «Netvibes på 1 – 2 – 3» og «Diigo på 1 – 2 – 3» Naturfag, 3: 43 – 50</p> <p>Anbefalte artikler legges ut på Blackboard</p>
PPU4624	Fagdidaktikk 1 – informatikk	Ikke avklart	Kommer ved semesterstart
PPU4626	Fagdidaktikk 1 – kjemi	Ikke avklart	<p>Ringnes, V. & Hannisdal, M. (2014). Kjemi fagdidaktikk Kjemi i skolen. 3.utgave. Cappelen Damm akademisk.</p> <p>Sjøberg, S. (2009). Naturfag som almenndannelse en kritisk fagdidaktikk. 3.utgave Gyldendal akademisk</p> <p>I tillegg vil det bli lagt ut annen støttelitteratur underveis.</p> <p>Med forbehold om endringer.</p>
PPU4628	Fagdidaktikk 1 – matematikk	Arne Amdal	<p>NB. Det vil komme endringer på denne lista etter evaluering av emnet våren 2017 og i rimelig tid før studiestart høsten 2017. Lista slik den står nå, er for lang. Noe litteratur vil bli merket som anbefalt tilleggslitteratur knyttet til tema.</p> <p>Leseliste høsten 2017</p>

		<p>Alrø, H., & Skovsmose, O. (2004). Dialogic learning in collaborative investigation. <i>Nordic Studies in Mathematics Education</i>, 9(2), 39–59. Hentet fra http://ncm.gu.se/pdf/nomadopen/9_2_039062_alro.pdf</p> <p>Blomhøj, M. (2006). Mod en didaktisk teori for matematisk modellering. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (Red.), <i>Kunne det tænkes? Om matematikklæring</i> (s. 80–109). Albertslund: Malling Beck.</p> <p>Boaler, J. (1998). Open and Closed Mathematics: Student Experiences and Understandings. <i>Journal for Research in Mathematics Education</i>, 29(1), 41–62. http://doi.org/10.2307/749717</p> <p>Botten, G., Dalan, E., & Dalvang, T. (2008). Tilpasset matematikkopplæring i en inkluderende skole. <i>Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning</i>, 19(2), 23–27. Hentet fra http://www.caspar.no/tangenten/2008/t-2008-2.pdf</p> <p>Buchberger, B. (1990). Should Students Learn Integration Rules? <i>SIGSAM Bulletin</i>, 24(1), 10–17. Hentet fra http://portal.acm.org/citation.cfm?id=1095228</p> <p>Erlwanger, S. H. (1973). Benny's conception of rules and answers in IPI mathematics. <i>Journal of Children's Mathematical Behavior</i>, 1(2), 7–26. Hentet fra http://www.uky.edu/~mfi223/EDC670OtherReadings_files/ErlwangersBenny.pdf</p> <p>Fuglestad, A. B. (2009). Å være digital i matematikk. I H. Otnes (Red.), <i>Å være digital i alle fag</i> (s. 149–165). Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Folke Larsen, A., Hein, M., & Wedege, T. (2006). Undersøgende læringsmiljø i matematik. Kritisk refleksion etter skoleperioden. <i>MONA - Matematik- og Naturfagsdidaktik - Tidsskrift for undervisere, formidlere og forskere</i>, (4), 7–20. Hentet fra http://www.ind.ku.dk/mona/2005-2006/MONA-2006-4-Unders_gendeL_ringsmilj_IMatematik.pdf/</p> <p>Jensen, A.-M. (2008). Utforskning av funksjonsuttrykk og de tilhørende grafene ved hjelp av GeoGebra. <i>Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning</i>, 19(3), 7–11. Hentet fra http://www.caspar.no/tangenten/2008/jensen308.pdf</p>
--	--	--

Jensen, A.-M., & Wæge, K. (2010). Undersøkende matematikkundervisning i videregående skole. Kommunikasjon - motivasjon - forståelse. Trondheim: Matematikksenteret. Hentet fra <http://matematikksenteret.no/content/1740/Unders%C3%B8kende%20matematikk%20-%20aktiviteter>

Karlsen, L. (2014). Tenk det! Utforskning, forståelse og samarbeid - elever som tenker sjæl i matematikk. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Kristensen, T. E. (2008). Tilpasset opplæring innenfor fellesskapet. Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning, 19(2), 9 – 14. Hentet fra <http://www.caspar.no/tangenten/2008/t-2008-2.pdf>

Niss, M., & Højgaard Jensen, T. (2002). Kompetencer og matematikklæring: Ideer og inspiration til utvikling af matematikundervisning i Danmark. Uddannelsesstyrelsens temahæfteserie. København: Undervisningsministeriet. Hentet fra <http://static.uvm.dk/Publikationer/2002/kom/hel.pdf>

Pehkonen, E. (2003). Læreres og elevers oppfatninger som en skjult faktor i matematikkundervisningen. I B. Grevholm (Red.), Matematikk for skolen (s. 154–181). Bergen: Fagbokforlaget.

Pólya, G. (1945). How to solve it: a new aspect of mathematical method (s. 1-32). Princeton, N.J.: Princeton University Press.

Skemp, R. R. (1976). Relational Understanding and Instrumental Understanding. Mathematics Teaching, 77(77), 20–26. Hentet fra <http://www.dl.icdst.org/pdfs/files/817513c0a0dc657dca4cda9bb684f327.pdf>

Skovsmose, O. (2003). Undersøgelseslandskaber. I M. Blomhøj, H. Alrø, & O. Skovsmose (Red.), Kan det virkelig passe? Om matematikklæring (s. 143–158). København: Forlag Malling Beck.

Stengrundet, S., Kalvø, T., & Jensen, A.-M. (2015). Undersøkende matematikkundervisning i videregående skole II: Kommunikasjon - motivasjon - forståelse. Trondheim: Matematikksenteret. Hentet fra http://www.matematikksenteret.no/attachment/2836/vgs_hefte_skjerm_samla.pdf

			<p>Vesterdal, A. L. Ø. (2011). Kommunikasjon mellom lærer og elever i et undersøkende og et tradisjonelt matematikklasserom (s. 7-27). Institutt for matematiske fag. Hentet fra http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:no:ntnu:diva-12934</p> <p>Wæge, K. (2007). Elevenes motivasjon for å lære matematikk og undersøkende matematikkundervisning (s. 9-25 og s. 51-75). Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim. Hentet fra http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:no:ntnu:diva-1813</p> <p>Young, J. W. A. (1924). The Teaching Mathematics. I J. W. A. Young (Red.), The Teaching of Mathematics in the Elementary and Secondary School. New York: Longmans, Green & Co.</p>
PPU4640	Fagdidaktikk 1 – geografi	Anne Rakstad Pettersen	<p>Bøker (Felles for samfunnsfag)</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014). Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Bøker (geografi)</p> <p>Mikkelsen, R. og P.J. Sætre (red) (2015). Geografididaktikk for klasserommet - en innføringsbok for studenter og lærere. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.</p> <p>Artikler og utdrag av bøker – obligatoriske</p> <p>Legges ut som PDF på Its Learning</p> <p>Andersland, S. (2010). Fagrapport samfunnsfag. I Vavik, L., Andersland, S., Arnesen, T. E., Arnesen, T., Espeland, M., Flatøy, I., Grønsdal, I., Fadnes, P., Sømoe, K. & Tuset, G. A. Skolefagsundersøkelsen 2009: Utdanning, skolefag og teknologi. HSH-rapport 2010/1. Høgskolen Stord/Haugesund, Stord, s. 189-208. (19s)</p> <p>Fjær, O. (1997). Geografi i den videregående skolen: Fra Haffner og Knudsen til Reform' 94. PS-skrift nr. 3 1997. Program for skoleforskning, NTNU, Trondheim, s.1-23, 36-39. (28s.).</p>

		<p>Fjær, O. (2002). Tidsbilder av et tettsted. Et metodeforsøk i geografiundervisninga. I Setten and Rudsar (ed.) Geographical Methods – Power and Morality in Geography. Acta Geographica Serie A. Nr.2. s. 137-149 (13s)</p> <p>Fjær, O og Rød, J. K. (2006). Geografi og kunnskapsløftet – også et faglig løft? Foredrag holdt på "the 2006 Symposium of the Commission on Geographical Education and the International Geographical Union", Brisbane Australia, juni 2006 - norsk versjon (6s).</p> <p>Fjær, O. (2007). Kunnskap og bevissthet i geografi. Hva kan elevene når de starter i videregående skole. Foredrag holdt på Nordic Geographers Meeting (NGM) i Bergen, juni 2007. (10s)</p> <p>Hegstad, K.S. (2010). Stedkunnskap i geografi fellesfag. Praksis og intensjoner. Masteroppgave i geografi, NTNU, Trondheim, s. 27-62 (35s)</p> <p>Hepsø, A. (2001). Samfunnsfagsamtalen. PLU. (5s)</p> <p>Hepsø, A.(2008). Narrativ skriving i samfunnsfag på ungdomstrinnet. I R.T. Lorentzen & J. Smidt(red), Å skrive i alle fag (s. 228-236). Oslo: Universitetsforlaget. (10s)</p> <p>Holt-Jensen, A. (2007). Hvorfor er geografi et viktig fag. I Hva er geografi, s. 13-25. Oslo: Universitetsforlaget. (13s)</p> <p>Haubrich, H. (1992). Internasjonalt charter om utdanning og undervisning i geografi. Kommissjonen for geografiutdanning, International Geographical Union. Oversatt av Steinar Wennevold. (19s)</p> <p>Kringstad, T. og Kvithyld, T. (2003) Skriving på ungdomstrinnet. Fem prinsipper for god skriveopplæring. I Bedre skole nr. 2, s. 71-79 (9s)</p> <p>Mikkelsen, Rolf (2014). Prøver og vurdering i geografi. I Fjær, Sætre, Hokseggen (red.) Geografi på timeplanen. Acta Geographica – Trondheim, serie B, nr.16 (2014). s.87 – 97 (10s)</p>
--	--	---

		<p>Mikkelsen, Rolf (2007). Verdensfaget geografi og geografididaktikken. I Mikkelsen, R. og Fladmoe, H. (red.) Lektor – adjunkt – lærer. Innføringsbok i praktisk pedagogisk utdanning. Oslo: Universitetsforlaget. s. 287- 305 (18s)</p> <p>Nordskog, E. (2008). Kunnskapsløftet: Et løft for lærebøker i geografi. I Fjær, O. og E. Eikli. Geografi og Kunnskapsløftet. Acta Geographica – Trondheim. Serie B, no. 15, NTNU s. 81-103. (22s)</p> <p>Overrein, P. og Madsen, R. (2014) Grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag. I Skovholt, K. (red.) Innføring i grunnleggende ferdigheter. Praktisk arbeid på fagenes premisser, s. 126-172. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (46s)</p> <p>Remmen, Kari Beate og Merethe Frøyland (2013). Feltarbeid i en geotop – et rammeverk. I Kimen 1/13, s. 57-72. Oslo: Naturfagsenteret (15s)</p> <p>Remmen, Kari Beate og Merethe Frøyland (2013). Jammen vi vet jo ikke hva vi skal se etter...- Hvordan geobriller kan hjelpe elevene til å anvende geofaglig kunnskap ute i felt. I Kimen 1/13, s. 73-81. Oslo: Naturfagsenteret. (8s)</p> <p>Remmen, Kari Beate og Merethe Frøyland (2013). Etterarbeid i klasserommet – oppgaver som hjelper elevene til å bearbeide dataene fra feltarbeid. I Kimen 1/13, s. 82-87. Oslo: Naturfagsenteret. (5s)</p> <p>Skrivesenteret. (2015). Hva er skriving i samfunnsfag? Hentet 22.08.16, fra http://www.skrivesenteret.no/ressurser/hva-er-skriving-i-samfunnsfag/</p> <p>Læreplaner</p> <p>Læreplaner fra kunnskapsløftet finnes på www.udir.no/kl06</p> <p>Samfunnsfag (grunnskolen),</p> <p>Geografi fellesfag, (videregående)</p> <p>Samfunnsfag (videregående)</p>
--	--	--

		<p>Politikk, individ og samfunn (programfag med samfunnsgeografi - videregående)</p> <p>Geofag (programfag - videregående)</p> <p>Artikler - anbefalte</p> <p>Legges ut som PDF på Its Learning.</p> <p>Det kan komme anbefalte artikler igjennom semestret, listen revideres ved semestrets slutt.</p> <p>Andersen, H. P (1997). Globale miljøemner i et komparativt, geografi-didaktisk perspektiv. I Sægrov, B. R., Fjær O. og Bakken, B. T. (red.) Om byen og geografien. Arbeider fra Geografisk institutt, Universitetet i Trondheim, GI serie A. No 17. Rapport fra Norske Geografers Forenings årskonferanse, Trondheim, 3. og 4. Januar 1997. s. 231-238 (7 s.)</p> <p>Fjær, O. (2001). Kulturlandskapet i geografiundervisningen på videregående skole: En måte å gjøre det på. Norsk Geografisk Tidsskrift. Vol 55, 42-45. Oslo (4s)</p> <p>Fjær, O. (2008). Programfagene i geografi. Mot mer geofag og mindre samfunnsgeografi? Foredrag ved Norsk Geografisk Selskap sin konferanse i Trondheim 26.-27. mars 2008. (9 s)</p> <p>Gold, J.R., Jenkins, Lee, Monk, Riley, Shephard, Unwin (1991). Fieldwork, Teaching Geography in higher Education. A Manual of Good Practice. Basil Blackwell Ltd. Oxford, s. 21-36 (15 s).</p> <p>Jünge, Å (1996). Reform'94 og geografifaget. Om fagplanar, elevar, lærebøker, lærarar - med undersøkingar frå videregående skole i Nord-Trøndelag. Seminarinnlegg ved hovudfagseksamen i geografi våren 1996. GIN nr. 1 - 1997. (13s)</p> <p>Limstrand, I. (1997). Om geografi og dannelse. Kan geografifaget bidra til å utdanne reflekterte og deltakende samfunnsmennesker? Semesteroppgave i geografi fagdidaktikk, PPU II, NTNU - Trondheim, våren 1997 (24 s).</p> <p>Mikkelsen, R (2008). Geografi i K06 - læreplanprosess, utfordringer og endringer. Foredrag ved Norsk Geografisk Selskap sin konferanse i Trondheim 26.-27. mars 2008. (17 s)</p>
--	--	--

			<p>Rød, J.K., W. Larsen & E.Nilsen. (2010). Learning geography with GIS: Integrating GIS into upper secondary school geography curricula. Norsk Geografisk Tidsskrift 64(1), 21-35. (14 s)</p> <p>Skogland, M. (1999). Geografi på ungdomstrinnet – et glemt kapittel? Program for skoleforskning. PS-skrift nr 8, 1999, NTNU, Trondheim, s. 65-112. (47 s)</p> <p>Læreplaner</p> <p>Eldre læreplaner fra før kunnskapsløftet</p> <p>Internettressurser.</p> <p>Studenten skal dessuten sette seg inn i én internettressurs i geografi. Eksempler:</p> <p>Geografi, Gyldendal forlag: http://www.gyldendal.no/geografi/</p> <p>Geografi, Cappelen forlag: http://geografi.cappelendamm.no/</p> <p>Geografi, Aschehoug forlag: http://www.lokus.no/11-13/Terra-nova.-Elev</p> <p>Naturfagsenteret, Nasjonalt senter for naturfag, NTNU og UIO: http://viten.no/ (Norge blir til)</p> <p>FN-sambandet: http://www.globalis.no</p> <p>Statens kartverk m. fl: www.kartiskolen.no</p> <p>Statens kartverk: www.norgeskart.no</p>
PPU4642	Fagdidaktikk 1 – historie	Lars Busterud	<p>Lund, Erik; Historiedidaktikk. En håndbok for studenter og lærere 4. utgave, Oslo: Univeritetsforlaget 2013 (200 s)</p> <p>Lenz, Claudia og Risto Nilssen, Trond (red); Fortiden i nåtiden. Nye veier i formidlingen av andre verdenskrigs historie, Oslo, Universitetsforlaget, 2011 (Innledning: historiekultur, historiebevissthet og historisk kompetanse. Historieforståelse og holocaust i Kunnskapsløfte. Religiøs historiebruk ved tidligere konsentrasjonsleire. «Han vet det er sant, for han har vært der» - tidsvitner som</p>

			<p>historieformidlere. Formidling av annen verdenskrig i et flerkulturelt klasserom. Hvordan kvalifisere elevenes historiebevissthet ved å bruke bilder? Tema: tyskerjenter)) (ca 110 s)</p> <p>Karlsson, Klas-Göran og Zander, Ulf (red); Historien är nu. En introduksjon til historiedidaktikken, 2. utgave, Lund: Studentlitteratur (Del 1: Historiedidaktikens teori) (50 s).</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014). Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring. Oslo: Universitetsforlaget.</p>
PPU4644	Fagdidaktikk 1 – samfunnskunnskap	Knut Vesterdal	<p>Bøker: (Felles for samfunnsfag)</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014): Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring, Universitetsforlaget.</p> <p>Bøker (samfunnskunnskap):</p> <p>Damsgaard, H.L. og Eftedal C. I. (2014)men hvordan gjør vi det? Tilpasset opplæring i videregående skole, Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 1, 3 og 5</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014): Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring, Universitetsforlaget.</p> <p>Solhaug/Børhaug (2012): Skolen i demokratiet - demokratiet i skolen, Universitetsforlaget</p> <p>Børhaug, Christophersen; Aarre (2014): Introduksjon til samfunnskunnskap, fagstoff og didaktikk, Det norske samlaget</p> <p>Artikler – obligatorisk</p> <p>Dysthe, O. (2008) Klasseromsvurdering og læring, Bedre Skole, nr. 4 (kompendium)</p> <p>Eidsvåg, Inge (2007) Det digitale klasserom , Utdanningsnytt, nr. 17</p> <p>Halvorsen, K.A. (2007) Svar på Eidsvågs skrekkvisjon om IKT i skolen, Utdanningsnytt, nr. 18.</p> <p>Hepsø,A.(2008). Narrativ skriving i samfunnsfag på ungdomstrinnet. I R.T. Lorentzen & J. Smidt(red), Å skrive i alle fag (s. 228-236). Oslo: Universitetsforlaget. (10 sider)</p>

			<p>Hepsø, A. (2003). Samfunnsfagsamtalen. PLU. (5s)</p> <p>Kringstad og Kvithyld (2013): Fem prinsipper for god skriveopplæring i Bedre skole nr.2</p> <p>Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning (2015): Skrivning i samfunnsfag</p> <p>Vesterdal, Knut (2016): Human rights education through the lens of violation: Developing critical, active citizenship or constructing national identity? I Claudia Lenz, Sanna Brattland, Lise Kvande (Eds.) Crossing Borders - Combining Human Rights Education and History Education. Berlin: Lit Verlag.</p> <p>Læreplaner</p> <p>Læreplaner fra kunnskapsløftet</p> <p>Samfunnsfag (grunnskolen),</p> <p>Fellesfaget samfunnsfag, (videregående)</p> <p>Politikk, individ og samfunn (programfagene: Politikk og menneskerettigheter, Sosialkunnskap, Sosiologi og sosialantropologi)</p> <p>Bøker - anbefalt</p> <p>Damsgaard, H.L. og Eftedal C. I. (2014)men hvordan gjør vi det? Tilpasset opplæring i videregående skole, Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 4 og 6</p> <p>Solhaug, Børhaug, Stugu, Haugaløkken (red.) (2012): Skolen, nasjonen og medborgaren, Tapir Akademiske Forlag, kap. 1, 8 og 9</p>
PPU4650	Fagdidaktikk 1 – engelsk	Anita Normann	<p>Required reading</p> <p>Birketveit, A. & Williams, G. (2013). Literature for the English classroom. Bergen: Fagbokforlaget. (Selected chapters).</p>

			<p>Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (2014). Fremmedspråksdidaktikk. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Selected chapters).</p> <p>Harmer, J. (2015). The Practice of English Language Teaching. Essex: Pearson Education Limited. (5th edition). (Selected chapters).</p> <p>Vestli, E.N. (2008). Fra sokkel til klasserom: litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen (Vol. nr. 13 / august 2008). Halden: Fremmedspråksenteret. (Compendium, ITL)</p> <p>Articles and material in Compendium (ITL)</p> <p>Young Adult Fiction:</p> <p>Alexie, Sherman (2007). The Absolutely True Diary of a Part-Time Indian</p> <p>Cisneros, Sandra (1984). The House on Mango Street</p> <p>Wilson, Jaqueline (2001). Dustbin Baby</p>
PPU4652	Fagdidaktikk 1 – fransk	Karen Bauer	<p>Bjørke, Camilla, Dypedahl, Magne. & Myklevold, Gro-Anita. 2014 . Fremmedspråksdidaktikk. Oslo: Cappelen Damm Akademisk ISBN 978-82-02-42450-3</p> <p>Courtillon, Janine. 2003.. Élaborer un cours de FLE. Paris: Hachette .ISBN 978-2-01-155214-3</p> <p>Cuq, Jean-Pierre.2003. Dictionnaire de didactique du français. Paris: CLE International. ISBN 209-033972-1</p> <p>Desmons, Fabienne et.al. 2005. Enseigner le FLE. Pratiques de classes. Paris:Belin. 978-2-7011-4813-7</p> <p>Haydée, Silva. 2008. Le jeu en classe de langue. Paris. CLE International. ISBN 978-2-09-035349-5</p>

			<p>Tornberg, Ulrika. 2000. Språkdidaktikk. Oslo: Forlaget Fag og Kultur A/S. ISBN 978-82-11-00452-9</p> <p>Otnes, Hildegunn (red.) 2009. Å være digital i alle fag. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 1 og 6). ISBN 978-82-15-01405-0</p> <p>Elektronisk kompendium (tilgjengelig på It's learning)</p> <p>Lov- og regelverk:</p> <p>Utdanningsdirektoratet. Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06. Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.udir.no/grep.</p> <p>Utdanningsdirektoratet. Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften). Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.lovdato.no.</p> <p>Annen relevant litteratur:</p> <p>Språkfag: Idéhefter for lærere 1, 2, 3, 4, 5. Trondheim: Tapir akademisk forlag.</p> <p>Simensen, A.M. (2007). Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82.450-0568-4</p> <p>Fremmedspråksenteret: Serien Fokus på språk.</p>
PPU4654	Fagdidaktikk 1 – norsk	Randi Farstad	<p>Anbefalt litteratur, norsk fagdidaktikk, høst 2017</p> <p>Dette er en liste med anbefalt litteratur knyttet til høstens temaer. Vi vil trolig også føye til noen flere forslag i løpet av semesteret. Vi oppfordrer studentene til å lese mest mulig av litteraturen på denne lista. Det vil også bli aktuelt å fordype seg i noe av litteraturen i forbindelse med høstens semesteroppgave. Konkrete lesebestillinger for hver norskdidaktikkøkt vil bli lagt ut noen dager i forkant.</p> <p>For dere som vil kjøpe et par norskdidaktiske bøker, foreslår vi:</p>

		<p>Fjørtoft, H. (2014). Norskdidaktikk. Bergen: LNU/Fagbokforlaget.</p> <p>Smidt, Jon (2009) (red.). Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Kverndokken, Kåre (2012). 101 måter å lese leseleksa på – om lesing, lesebestillinger og tekstvalg. Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Kverndokken, Kåre (2016). 101 måter å fremme muntlige ferdigheter på - om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk. Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Norskfaget og læreplanen</p> <p>Aase, Laila. (2005). Norskfagets dannelsespotensial i fortid og samtid. I Aasen, Arne J. & Sture Nome (red.): Det nye norskfaget. Fagbokforlaget /LNU (s. 35-47)</p> <p>Bakken, Jonas (2013). «Retorikk i revidert læreplan», Norskklæreren 1.</p> <p>Bjerke, Christian (2013): «Orientering om forslag til justert læreplan i norsk», Norskklæreren 1.</p> <p>Fjørtoft, H. (2014). Norskdidaktikk. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 2 og 3)</p> <p>Steinfeld, Toril (2012): «Norskplanen som verneplan?», Norskklæreren 2.</p> <p>Smidt, Jon. (2009). Norskfagets dimensjoner. I J. Smidt (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Revidert læreplan i norsk, juni 2013: http://www.udir.no/kl06/NOR1-05/</p> <p>Muntligdidaktikk</p> <p>Børresen, Beate, Lise Grimnes og Sigrun Svenkerud (2012). Muntlig kompetanse. Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Fjørtoft, Henning (2006). Vurdering av muntlige ferdigheter. Norskklæreren 4/2006.</p>
--	--	---

		<p>Fjørtoft, H. (2014). Norskdidaktikk. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 5)</p> <p>Hertzberg, Frøydis. 1999. Vurdering av muntlig - det går an. I Hertzberg, Frøydis & Astrid Roe (red.): Muntlig norsk. Oslo: Tano Aschehoug. (s. 189-198)</p> <p>Hoel, Torlaug L. (1997). «Dei første 20 gongene», Norsk læreren 5.</p> <p>Kverndokken, Kåre (2016). 101 måter å fremme muntlige ferdigheter på - om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk. (Utdrag) Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Penne, Sylvi & Frøydis Hertzberg. (2008). Muntlige tekster i klasserommet. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Faglitteratur språkdidaktikk</p> <p>Guldal, Tale og Hildegunn Otnes. (2011). Grammatikkundervisning. . I Guldal og Otnes (red.): Grammatikkundervisning. Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.</p> <p>Hognestad, Jan K. (2006). Henger det nye norskfaget sammen? Noen refleksjoner med utgangspunkt i språkemnene i den nye norskplanen. Norsk læreren 2</p> <p>Hognestad, Jan K. (2013). Språkdelen av norskfaget – i læreplan og klasserom. Norsk læreren 3.</p> <p>Iversen, Harald Morten, Hildegunn Otnes & Marit Skarbø Solem. (2011). Grammatikken i bruk – i tekst og klasserom. Cappelen Akademisk Forlag. (særlig kap. 1, men gjerne hele boka)</p> <p>Iversen, Harald Morten. (2009). Funksjonell grammatikk – noen didaktiske og pragmatiske tilnærminger. I Smidt, Jon (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Iversen og Otnes (2011): "Grammatikken i bruk - i arbeid med tekster", Norsk læreren nr.3. http://docplayer.me/387242-Grammatikken-i-bruk-i-arbeid-med-tekster.html</p> <p>Iversen, Harald Morten, Marit Nygård & Hildegunn Otnes. (2013). Grammatikkens plass i norskfaget – et innspill til revisjon av læreplanen. Norsk læreren 2.</p>
--	--	---

		<p>Kulbrandstad, Lars. (2000). "På jakt etter Shakeel og Duyen blant kløyvd infinitiv og tjukk l - framstillingen av språklig variasjon i norskbøker for ungdomstrinnet." I Anne Golden og Helene Uri (red.) Andrespråk, tospråklighet, norsk. Festskrift til Anne Hvenekilde: Oslo: Unipub forlag.</p> <p>Nergaard, Mette og Ingebjørg Tonne (red.) (2008). Språkdiraktikk. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Otnes, Hildegunn & Bente Aamotsbakken. (2006). Tekst i tid og rom. Oslo: Samlaget (s. 13-24)</p> <p>Otnes, Hildegunn. (2011). På oppdagelsesferd i forfeltet i norske setninger. I Guldal og Otnes (red.): Grammatikkundervisning. Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.</p> <p>Solheim, Randi (2009). Ein mangfaldig språkleg kvardag. I J. Smidt (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Solheim, Randi (2009). Å arbeide med og på nynorsk. I J. Smidt (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Lesing og leseundervisning</p> <p>Anmarkrud, Øistein og Ivar Bråthen (2013). «God undervisning i lesestrategier – hva klasseromsforskning har lært oss», Skriv! Les! 1, Akademika.</p> <p>Elstad, Eivind og Are Turmo (2012). Hva er læringsstrategier?, kap 1, Universitetsforlaget.</p> <p>Fjørtoft, H. (2014). Norskdidaktikk. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 4)</p> <p>Kverndokken, Kåre (2012). 101 måter å lese leseleksa på, (utdrag). Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Maagerø, Eva og Elise Seip (2012). Å lese i alle fag, Universitetsforlaget. (kap 1)</p> <p>Mossige, Margunn: «Lesing er...», Lesesenteret, 2011.</p> <p>Roe, Astrid (2014). Lesedidaktikk – etter den første leseopplæringen. Oslo: Universitetsforlaget.</p>
--	--	---

		<p>Skjæveland, Kristine og Margunn Mossige: «Læringsstrategier i flere fag», NDLA: http://ndla.no/nb/node/120718</p> <p>Litteraturredaktikk</p> <p>Eide, Ove 2006). «Frå kanon til literacy?», Norsk læreren 1/2006</p> <p>Fjørtoft, H. (2014). Norskdidaktikk. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 7)</p> <p>Paulson, Sarah. (1995). « En litterær kanon?» Motskrift 1/95. INL, Universitetet i Trondheim</p> <p>Penne, S. (2010). Litteratur og film i klasserommet. Didaktikk for ungdomstrinnet og videregående skole. (Utdrag)</p> <p>Penne, S. (2013). Skjønnlitteraturen i skolen i et literacy-perspektiv. I D.Skjelbred og A. Veum (red). Literacy i læringskontekster. Oslo, Cappelen Akademisk.</p> <p>Skaftun, Atle (2009): Litteraturens nytteverdi , Universitetsforlaget. (utdrag s 7-25).</p> <p>Skardhamar, Anne Kari (1993). Litteraturundervisning (utdrag), Tano.</p> <p>Aasen, Arne Johannes (2009). Ungdom og tekstkultur. I J. Smidt (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Litteratur om sakprosa i skolen</p> <p>Kalleberg, Kirsten & Astrid E. Kleiveland (red.) (2010). Sakprosa i skolen. Bergen: Fagbokforlaget/LNU</p> <p>(Hele boka er interessant og relevant, men kanskje er innledninga + kap. 1, 3 og 6 de med mest overordna perspektiv. Vi legger ut innledninga i scannet versjon på ITL.) (I denne boka fins også selve tekstene som ble foreslått som sakprosakanon for skolen.)</p> <p>Jomisko, Anne L. & Trygve R. Gundersen (red.) (2011). Ingen naken dame på forsiden: norske sakprosaetekster. Bergen: Fagbokforlaget/LNU.</p>
--	--	--

			<p>(Hele boka er interessant og relevant, og den inneholder mange sakprosaeksempler og oppgaver til bruk i skolen. Blant annet innledningskapitlet kan være relevant å lese.)</p> <p>Tønnesson, Johan (2011): Hva er sakprosa? I: Hva er sakprosa? Oslo: Universitetsforlaget (21 s)</p> <p>Hertzberg, Frøydis. (2008). Sjangerskriving i ungdomsskolen: fortelling er ikke nok, I L. Bjar (red.): Det er språket som bestemmer!. Bergen: Fagbokforlaget. s. 223-241.</p> <p>Iversen, H. M. og H. Otnes. (2010). "Gaza-SMSen" – en moderne sakprosatext. Norsk læreren nr 3. (http://www.norskundervisning.no/images/stories/norsklaereren/nr0310/gazasms.pdf)</p>
PPU4656	Fagdidaktikk 1 – tysk	Karen Bauer	<p>Bjørke, Camilla, Dypedahl, Magne. & Myklevold, Gro-Anita. (2014) . Fremmedspråksdidaktikk. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.</p> <p>ISBN 978-82-02-42450-3</p> <p>Huneke, Hans-Werner; Steinig, Wolfgang. (2013) Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Erich Schmidt Verlag</p> <p>ISBN 978-3-503-17657</p> <p>Mohr, Imke; Salomo, Dorothé. DLL 10. Deutsch für Jugendliche. 2016. ISBN 978-3-12-606982-3</p> <p>Rösler, Dietmar (2012). Deutsch als Fremdsprache. Stuttgart: Metzler</p> <p>ISBN 978-3-476-02300-1</p> <p>Tornberg, Ulrika. (2000). Språkdidaktikk. Oslo: Forlaget Fag og Kultur A/S.</p> <p>ISBN 978-82-11-00452-9</p> <p>Lov- og regelverk</p> <p>Utdanningsdirektoratet. Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06. Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.udir.no/grep.</p>

			<p>Utdanningsdirektoratet. Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften). Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.lovddata.no.</p> <p>Annen relevant litteratur</p> <p>Simensen, A.M. 2007. Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82.450-0568-4</p> <p>Fremmedspråksenteret: Serien Fokus på språk.</p> <p>Språkfag: Idéhefter for lærere 1, 2, 3, 4, 5. Trondheim: Tapir akademisk forlag.</p>
PPU4658	Fagdidaktikk 1 – spansk	Celia Bamberg	<p>Pensum/anbefalt litteratur</p> <p>Giovannini, Arno et al. (1996). Profesor en acción (1, 2 og 3). Madrid: Edelsa.</p> <p>Tornberg, Ulrika (2000). Språkdidaktikk. Oslo: Fag og kultur.</p> <p>Otnes, Hildegunn (red.) (2009). Å være digital i alle fag. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 1 og 6).</p> <p>Elektronisk kompendium (tilgjengelig på It's learning).</p> <p>Lov- og regelverk:</p> <p>Utdanningsdirektoratet. Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06. Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.udir.no/grep.</p> <p>Utdanningsdirektoratet. Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften). Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.lovddata.no.</p> <p>Annen relevant litteratur:</p> <p>Språkfag: Idéhefter for lærere 1, 2, 3, 4, 5. Trondheim: Tapir akademisk forlag.</p>

			<p>Simensen, A.M. (2007). Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures. Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Fremmedspråksenteret: Serien Fokus på språk.</p>
PPU4680	Fagdidaktikk 1 – idrett	Mads Pettersen	<p>Brattenborg, S og Engebretsen, B.: Innføring i kroppsøvningsdidaktikk. Høgskoleforlaget 2007.</p> <p>Standal, Ø.F. og Rugseth, G.: Inkluderende kroppsøving Cappelen Damm Akademiske 2015.</p> <p>Vinje, E.E.: Kroppsøvningsdidaktiske utfordringer. Cappelen Damm Akademiske 2016.</p> <p>Løvset Glad, Å. (2012). Dans i barn og unges grunnopplæring – et kunst- og kulturfag. I: Å. Glad Løvset, Dans på timeplanen (2. utgave) (s. 33-59). Vollen: Tell forlag. (legges ut).</p> <p>Løvset Glad, Å. (2012). Planleggingen av undervisningen. I: Å. Glad Løvset, Dans på timeplanen (2. utgave) (s. 95-125). Vollen: Tell forlag. (legges ut).</p> <p>Nordaker, D.J. (2009). Avsnitt 4.7. Dans i musikk og kroppsøving i L-97 og L-06 – en oppsummering. (legges ut).</p> <p>Nordaker, D.J. Dans i skolen? En didaktologisk studie av dansens legitimering og innhold i relasjon til den norske grunnskole sett i lys av nasjonale læreplaner, aktuelle fagtidsskrift og kultur- og utdanningspolitiske dokument (s. 139-</p>

			<p>142). PhD-avhandling. Aarhus: Danmarks pædagogiske universitetsskole, Aarhus universitet. (legges ut).</p> <p>Kirk, D. (2013). Educational value and models-based practice in physical education. Educational philosophy and theory (45:9, s.973-986). (legges ut).</p> <p>Ommundsen, Y.: Fysisk-motorisk ferdighet gjennom kroppsøving – et viktig bidrag til elevens allmenndanning og læring i skolen. Norsk pedagogisk tidsskrift (97, s 155-166). (legges ut).</p> <p>Øvrig pensum oppgis ved semesterstart</p> <p>Andre utgifter;</p> <p>Utgifter til ekskursionsjoner ca 500,-</p> <p>Utstyr:</p> <p>Til høsttur med overnatting: Sovepose, liggeunderlag, tursko, ullundertøy, ryggsekk, kompass</p> <p>Til skiundervisning: Solid skiutstyr</p> <p>Til utendørs livredningsprøve: De som har kan stille med våtdrakt</p>
PPU4684	Fagdidaktikk 1 – religion og etikk	Adrian Rinde	<p>NB! Tekster og materiale utlevert i forbindelse med forelesninger (papirkopier, links på emnesiden til kronikker, artikler, kildetekster osv.) er også pensumstoff.</p> <p>Bøker (kjøpes i Akademika – NB. Brukes også våren 2018)</p> <p>Andreassen, Bengt-Ove (2016). Religionsdidaktikk. En innføring. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget (dette forutsatt den nye utgave når at utkomme – ellers bruker vi 1. utg. fra 2012).</p> <p>Jacobsen, Knut A. (red.) (2011). Verdensreligioner i Norge. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Kompendium</p>

		<p>Domaas, Ola E. (2007). Lærerens livssyn som utfordring i KRL-undervisningen. I T. M. Guldal et.al (red.): FoU i praksis 2006. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag, s. 47-59.</p> <p>Fuglseth, Kåre (2009). Når den didaktiske relasjonsmodellen ikke fungerer. I B. Groven et.al (red.): FoU i praksis 2008. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag, s. 81-94.</p> <p>Hepsø, Arve (u.å). Samfunnsfagssamtalen. Upublisert manuskript.</p> <p>Hylén, Torsten (2014). Closed and Open Concepts of Religion: The Problem of Essentialism in Teaching about Religion. I B.-O. Andreassen & J.R. Lewis (red.): Textbook Gods. Genre, Text and Teaching Religious Studies. Milton Keynes: Equinox Publishing, s. 16-43.</p> <p>Kallevik, Kjell Arne (2009). Når elevene skifter timens tema. Religion og livssyn 21(1): 24-30.</p> <p>Leganger-Krogstad, Heid (2002). Dialogundervisning i religionsfagene. Religion og livssyn 14(2): 24-29.</p> <p>Rian, Dagfinn (1999). Å undervise om religioner. I D. Rian: Verdensreligioner i undervisningen. Oslo: Universitetsforlaget, s. 29-63.</p> <p>Østberg, Sissel (2001). Kristendom, Religion og Livssyn (KRL-faget). UDDRAG fra S. Sjøberg (red.): Fagdebattikk. Fagdidaktisk innføring i sentrale skolefag. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 282-289.</p> <p>På nett</p> <p>Iversen, L. L. (2012). Når religion blir identitet. Kirke og kultur 117(3), 258-270. Kan leses på http://www.idunn.no/kok/2012/03/naar_religion_bli_identitet</p> <p>Lippe, Marie von der (2011). Young people's talk about religion and diversity: a qualitative study of Norwegian students aged 13–15. British Journal of Religious Education 33(2): 127-142. Kan leses på http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01416200.2011.543590</p> <p>Midttun, Ann (2014). Biter og deler av Islam. Norsk Pedagogisk Tidsskrift 98(5): 329-340. Kan leses på http://www.idunn.no/npt/2014/05/biter_og_deler_av_islam</p>
--	--	---

		<p>Zetterqvist, K. G. & G. Skeie (2014). Religion i skolen; her, der og hvor-som-helst?. Norsk Pedagogisk Tidsskrift 98(5): 304-315. Kan leses på http://www.idunn.no/npt/2014/05/religion_i_skolen_her_der_og_hvor-som-helst</p> <p>Hele læreplanverket for Kunnskapsløftet (K06):</p> <p>Opplæringslova: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61</p> <p>Prinsipp for opplæringa (inkl. Læringsplakaten): http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Prinsipp-for-opplaringa/</p> <p>Læreplanen, generell del: http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Generell-del-av-lareplanen/</p> <p>Fagspesifikke læreplaner (KRLE/RE): Se hhv. http://www.udir.no/kl06/RLE1-02 og http://www.udir.no/kl06/REL1-01/</p>
--	--	---

Praktisk-pedagogisk utdanning

Emnekode	Emnetittel	Emneansvarlig/faglærer	Litteraturliste
PPU 4110	Pedagogikk	Ragnhild Norderhus	<p>Hovedbøker:</p> <p>Høst 2017</p> <p>Dale, E. L. (red.) (2001): <i>Om utdanning. Klassiske tekster</i>. Oslo: Gyldendal akademisk. S. 9 – 112 (102 sider)</p> <p>Bunting, M. (2014): <i>Tilpasset opplæring - i forskning og praksis</i>. Oslo: Cappelen Damm Akademiske 2, 3, 5, 7 (100 s.)</p> <p>Engelsen, B. U. (2007/2015): <i>Kan læring planlegges?</i> Oslo: Gyldendal Akademisk. Kp. 1 - 4 (88 sider)</p> <p>Imsen, G. (2014): <i>Elevens verden</i>. 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. Kap, 1-3 (70s), 4-7 (30 s. fordypning), 10-12 (30s. fordypning).</p> <p>Imsen, G. (2016): <i>Lærerens verden . Innføring i generell didaktikk</i>. 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. Kp. 1,2 3, 6, 7 (113 s.)</p> <p>Aagre, W. (2014): <i>Ungdomsskunnskap. Hverdagslivets kulturelle former</i>. Bergen: Fagbokforlaget. Kp. 1,2,4,5 (87s.)</p> <p>Vår 2018</p> <p>Dale, E. L. (red.) (2001): <i>Om utdanning. Klassiske tekster</i>. Oslo: Gyldendal akademisk. Side 113 – 256 (120 sider)</p> <p>Engh, R. (2011): <i>Vurdering for læring i skolen</i>. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kp. 1 – 10 + kp. 16 (109 sider)</p> <p>Engelsen, B. U. (2007/): <i>Kan læring planlegges?</i> Oslo: Gyldendal Akademisk. Kp. 7 + 10. (39 sider)</p> <p>Hargreaves, A. & Fullan (2014): <i>Arbeidskultur for bedre læring i skolen. Hva er nødvendig lærerkapital?</i> Kommuneforlaget. Kp. 3, 4, 5 og 6 s. 47 – 159 (112 s.)</p> <p>Haugen, C. & Hestbek, T.(red)(2014): <i>Pedagogikk, politikk og etikk</i>. Oslo: Universitetsforlaget. Kp.1 - 17(210 s.)</p> <p>Imsen, G. (2016): <i>Lærerens verden . Innføring i generell didaktikk</i>. 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. Kp. 12, 14 (82 s.)</p> <p>Kompendium:</p> <p>Høst 2017</p> <p>Bjørndalen, C.R.P. (2011): <i>Det vurderende øyet</i>. Oslo: Gyldendal Akademiske. Kp. 2 (23 sider)</p> <p>Biesta, G. J. J. (2009): <i>Against learning</i>. I: Biesta, G.J.J: <i>Beyond Learning. Democratic Education for a Human Future</i>. London: Paradigm Publisher. (19 sider)</p> <p>Dysthe, O. (1997). <i>Leiing i eit dialogisk perspektiv</i>. I Fuglestad, O. L. & Lillejord, S. (red). <i>Pedagogisk ledelse – et relasjonelt perspektiv</i>. Oslo: Fagbokforlaget (20 s.)</p> <p>Federici, R. A. & E. M. Skaalvik (2013). <i>Lærer-elev-relasjonen – betydning for elevenes motivasjon og læring</i>. <i>Bedre skole</i>, 1-13</p>

Freire, P. (1970): *De undertryktes pedagogikk*. Oslo: Gyldendal Akademiska. Kp. 2 (16 sider)

Irgens, E. J. (2013): Utvikling av ledelsesformer i skolen. I Engvik, Hestbek, Løkensgard Hoel og Postholm (red.) (2013) *Klasseledelse – for elevens læring* Trondheim: Akademika forlag (20 s.)

Jensen, R. og M. Aas (2012): Å utforske praksis i lys av teori og forskning. I R. Jensen (Red.). *Å utforske praksis – videregående skole*. Oslo: Cappelen Damm s. 22 – 33(11s.)

Karlsen, G. (u.d.). Sårbarhetens mulighet. Om utfordringer i den personlige lærergjerning.

Kooij, K. van der Skintad(2014): Flerkulturell pedagogikk. I Heldal, J. & Wittek, L. (red): *Pedagogikk – En grunnbok*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Kvernbekk, T. (2011): *Filosofisk om teori og praksis*. Bedre skole nr. 2, 2011, s. 20-25 (5 s.)

Lidèn, H. (2001): Underforstått likhet. I Lien, M., Lidèn, H. Vike, H. (red): *Likhetens paradokser*. Oslo: Universitetsforlaget (18 sider)

Løvlie, L. (2011): Når reglene kommer til kort. I: Kvernbekk, T (red.): *Humaniorastudier i pedagogikk. Pedagogisk filosofi og historie*. Oslo: Abstrakt forlag. (20 sider)

Nielsen, H. B.(red) (2014): *Forskjeller i klassen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kp. 1 (15 sider)

Nordin-Hultmann, E. (2004): *Pedagogiske miljøer og barns subjektskaping*. Oslo: Pedagogisk Forum. Innledning og del I. (35 sider)

Røthing, Å. (2014): Kjønn, normer og identiteter i skolen. I Stray, J.H. & Wittek, L. (red): *Pedagogikk – en grunnbok*. Oslo: Cappelen Damm Akademiske s. 599 -615 (16 s.)

Oettingen, A. von (2016): *Almen didaktik – Mellem normativitet og evidens*. København: Hans Reitzels Forlag. Innledningen

Vår 2018

Biesta, G.J.J. (2009): *Beyond learning. Democratic education for a human Future*. London: Paradigm Publisher. (18 sider)

Dysthe (2009): Læringssyn og vurderingspraksis i: Frost, J.(2009): *Evaluering i et dialogisk perspektiv*. Oslo: Cappelen akademiske forlag.(19 sider)

Kvernbekk, T (2016). Mål-middel-tenkning. I O.A., Kvamme, T. Kvernbekk & T. Strand (Red.), *Pedagogiske fenomener* Oslo: Cappelen Damm. (9 s.).

Møller, J. (2016): Et godt psykososialt skolemiljø – rettslig regulering og yrkesetiske normer. I Andenæs, K. & Møller, J (red). *Retten i skolen. Mellom pedagogikk, juss og politikk*. Oslo: Universitetsforlaget Kp. 9 (15 s.)

Noddings, N. (1999): Care, justice and equity. I Katz, M.S., Noddings, N. & Strike, K.A.: *The search for common ground in education*. New York: Teachers College Press. (14 sider)

Olesen, S. G. (2012): Pierre Bourdieu. I: Olesen, S. G. & Pedersen, P. M. (red.): *Pedagogikk i sociologisk perspektiv*. Århus: Via System (22 sider)

Riksaasen, R.(2010): Basil Bernsteins kodeteori – et analyseverktøy for pedagogisk virksomhet. I Riksaasen (red): *Læreren i skolen og samfunnet*. Trondheim: Tapir Akademiske forlag. (25 sider)

Sandberg, K. (2016). Barnets beste i skolen. I Andenæs, K. & Møller, J (red). *Retten i skolen. Mellom pedagogikk, juss og politikk*. Oslo: Universitetsforlaget Kp. 2 (10 s.)
Skjervheim, H. (1992): Eit grunnproblem i pedagogisk filosofi. I: Dale. E.L: *Pedagogisk filosofi*. Oslo: Gyldendal Norsk forlag. (14 sider)
Telhaug, A. O. (2007). Kunnskapsløftet i et utdanningshistorisk perspektiv. I H.
Hølleland (Red.). *På vei mot Kunnskapsløftet. Begrunnelser, løsninger og utfordringer*. Cappelen Akademisk Forlag: Oslo. (18 s.)

Aktuelle styringsdokumenter

Læreplanverket for kunnskapsløftet, [læreplaner for fag](#), [Prinsipp for opplæringa](#) og [Generell del av læreplanen](#)
<http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/>

Opplæringsloven med forskrift

http://lovdata.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19980717-061.html&emne=OPPLÆRINGSLOV*&&

Meld. St. 22 (2010 – 2011) Motivasjon – Mestring – Muligheter.

Ungdomstrinnet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-22-2010--2011/id641251/sec1>

NOU 2011:20 Ungdom, makt og

medvirkning. <https://www.regjeringen.no/contentassets/e68e3849077544e0a23f060916e2e3f2/no/pdfs/nou201120110020000dddpdfs.pdf>

NOU 2015:8 Fremtidens skole

<http://nettsteder.regjeringen.no/fremtidensskole/files/2015/06/NOU201520150008000DDDPDFS.pdf>

Meld. St. 28 (2015–2016) Fag – Fordypning – Forståelse — En fornyelse av Kunnskapsløftet

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-28-20152016/id2483955/>

Tillegglitteratur/anbefalt litteratur for alle

Tilgjengelig på nett:

Ball, S.J. (1995). Intellectuals or Technicians? The Urgent Role of Theory in Educational Studies. *British Journal of Educational Studies* Vol. 43, No. 3, pp. 255-271.

https://www.jstor.org/stable/3121983?seq=3#page_scan_tab_contents

Biesta, G. (2014). Learning in Public Places: Civic Learning for the Twenty-First Century (1-11). I G. Biesta, M. De Bie, D. Wildemeersch (Eds.), *Civic Learning, Democratic Citizenship and the Public Sphere*. Dordrecht: Springer.
http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-007-7259-5_1

Biesta, G. (2015). What is Education For? On Good Education, Teacher Judgement, and Educational Professionalism. *European Journal of Education*, 50 (1), 75-87.
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ejed.12109/epdf>

Haug, P. (2016). Ein likeverdig skule i framtida? Om dei som strevar i skulen. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk* 2 (3) 64-77. <https://pedagogikkogkritikk.no/index.php/ntpk/article/view/273/1349>

Johansen, L. M. & Aarseth, H. (2012). Lads i senmoderne felle? Skolemotstand i individualiseringens tid? *Tidsskrift for ungdomsforskning* 12, 3-23. <https://journals.hioa.no/index.php/ungdomsforskning/article/view/1027/894>

Ilmi Willbergh (2016). Bringing teaching back in: The Norwegian NOU The school of the future in light of the Allgemeine Didaktik theory of Wolfgang Klafki. *Nordic Journal of Pedagogy & Critique*, Vol. 2, 2016, pp. 111-124. <http://dx.doi.org/10.17585/ntpk.v2.268>

Kjærnsli, M. & Olsen, R.V. (2013). PISA 2012 – sentrale funn. I Fortsatt en vei å gå. Norske elevers kompetanse i matematikk, naturfag og lesing i PISA 2012. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1
<http://www.uv.uio.no/ils/forskning/prosjekt-sider/pisa/publikasjoner/publikasjoner/fortsatt-en-vei-a-ga.pdf>

Løvlie, L. (2013) Verktøyskolen. *Norsk pedagogisk tidsskrift* 3, 185-198.
<https://www.idunn.no/npt/2013/03/verktøyskolen>

Noddings, N. (1999): Care, justice and equity. I M.S. Katz, N. Noddings & K.A. Strike (Red.): *The search for common ground in education*. New York: Teachers College Press. https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=FAjeifLovX8C&oi=fnd&pg=PA7&dq=noddings,+care,+justice+and+equity&ots=9-f_8m9UFo&sig=CI-Q25MYhE3NjXBUisI6xTHj-W4&redir_esc=y#v=onepage&q=noddings%2C%20care%2C%20justice%20and%20equity&f=false

Hargreaves, A. (1996): *Lærerarbeid og skolekultur*. Otta: Gyldendal Akademisk. Kap. 8-10 <http://www.nb.no/nbsok/nb/0cebf411ad1f1ce2df59c54e2b36c4ff?index=6#0>

Sjøberg, S. (2014). PISA-SYNDROMET. Hvordan norsk skolepolitikk blir styrt av Oecd. *Nytt norsk tidsskrift*. 1, 30-43.
https://www.uis.no/getfile.php/HF/PISA-Syndromet_Sj%C3%B8berg_Nytt_Norsk_Tidsskrift_1-2014.pdf

Wyn, J. & Withe, R. (1997): *Rethinking Youth* (s. 1-25) London: Sage. Kap. 1.
<http://site.ebrary.com/lib/ntnu/reader.action?docID=10715712&ppg=17> eller
<http://sk.sagepub.com/books/download/rethinking-youth/n2.pdf>

Øvrig tillegglitteratur/anbefalt litteratur

- Apple (1993), The politics of official knowledge: Does a national curriculum make sense? *Discourse* 14 (1), 1-16 (16 sider)
- Befring, Edvard : "Kap. 16. Problematferd. Sosiale og emosjonelle vansker" i Befring, Edvard og Tangen, Reidun (red.): *Spesialpedagogikk*, 2009. Cappelen Akademisk. ss. 372-391 (19 sider).
- Bergem, Trygve : "Kap. 5. Møtet med elevene – et etisk perspektiv" i *Læreren i etikkens motlys*, 2011. Gyldendal akademisk. ss. 84-107 (24 sider).
- Bjørndal, C. R. (2008): *Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og vurdering*. Oslo: Gyldendal. Kap: 1: Det vurderende øyet på pedagogisk virksomhet (16 sider)
- Broady, D. & Palme, M. (1989): *Pierre Bourdieus utdannings sosiologi*. I: Thuen, H. & Vaage, S. (red.), *Oppdragelse til det moderne: Emile Durkheim, George Herbert Mead, John Dewey, Pierre Bourdieu*. Oslo: Universitetsforlaget. (16 sider)
- Dale, E. L. (2008): *Fellesskolen. Reproduksjon av sosial ulikhet*. Oslo: Cappelen akademisk.
- Dewey, J. (2000a). *Demokrati i utdanning*. In S. Vaage (Ed.), *Utdanning til demokrati* Barnet, skolen og den nye pedagogikk John Dewey i utvalg (pp. 177). Oslo: Abstrakt forlag.
- Engelsen, B., & Karseth, B. (2007). *Læreplan for Kunnskapsløftet – et endret kunnskapssyn*. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 91(5), 404-415. (11 sider)
- Engvik, Hestbek, Løkensgard Hoel og Postholm (red.)(2013) *Klasseledelse – for elevens læring* Trondheim: Akademika forlag
- Eriksen, I., M. (2017). *De andres skole. Gruppedannelse og utenforskap i den flerkulturelle skolen*. Oslo: Gyldendal akademiske
- Greeno, Collins, Resnick (1996) *Cognition and learning*, *Handbook of educational psychology*, (s. 15-45)
- Gullestad, M. (1999): "Det norske" sett med nye øyne (s. 87-113). I: Moen, A. & Slaattelid, R. (red.). *Det sivile samfunn: Oppseding, verdier og offentlig mening*. Oslo: Aschehoug. (26 sider)
- Gustavsson, Bernt (2004): *Aristoteles: Förundrans och klokhets tänkare*. I: Steinsholt, K. & Løvlie, L. (red.) *Pedagogikkens mange ansikter. Pedagogisk idéhistorie fra antikken til det postmoderne*. Oslo: Universitetsforlaget
- Hasan (2002): *Ways of meaning, ways of learning: Code as an explanatory concept*, *British Journal of Sociology of Education*, 23 (4) 537-548 (11 sider)
- Heggen, K. (2006): *Risiko og forhandlinger. Ungdomssosiologiske emner*. Oslo: Abstrakt forlag. Kap. 1: Å begripe ungdom og kap. 8: Forhandlinger om identitet og framtid
- Hellesnes, J. (1992): *Ein utdana mann og eit dana menneske. Framlegg til eit utvida daningsomgrep*. I: Dale. E.L: *Pedagogisk filosofi*. Oslo: Gyldendal Norsk forlag (26 sider)
- Hiim, H. (2013): *Praksis basert yrkesutdanning: Hvordan utviklør relevant yrkesutdanning for elver og arbeidsliv?* Oslo: Gyldendal. Kp. 14, (30 sider)
- Hovdenak, S.S.(2011). Kap. 5 *Ulike kunnskapsformer i skolen*. I Hovdenak (red.) *Utdannings sosiologi*. (16 sider)

		<p>Hylland Eriksen, T. (red)(2001): Flerkulturell forståelse. Oslo: Universitetsforlaget (2.utg) Kp 4. s 57 – 72. (15 sider)</p> <p>Johnson, D. W., Johnson, R. T., Haugaløkken, O. K. & Aakervik, Aa. O. (2006): Samarbeid i skolen. Namsos: Pedagogisk Psykologisk Forlag. Kap: 2,3,6,7 (64 sider)</p> <p>Kant, Immanuel: "An Answer to the Question: What is Enlightenment?" (1784) in Pauline Kleingeld (red): Immanuel Kant. Toward Perpetual Peace and Other Writings on Politics, Peace, and History. New Haven and London: Yale University Press, 2006.</p> <p>Lave, Jean og Wenger, Etienne (1991): Situeret læring og andre tekster. Hans Reitzels Forlag</p> <p>Lund, A.B. & Moen, B.H. (2010): Taterne i Norge – fra utstøting til inkludering? I: A.B. Lund, B. Bolme Moen (red.): Nasjonale minoriteter i det flerkulturelle Norge. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag. (18 sider)</p> <p>Nielsen, H. B. (2000): Inn i klasserommet. I: Imsen, G. (red.): Kjønn og likestilling i skolen. Oslo: Gyldendal Akademisk Forlag. (15 sider)</p> <p>Ogden, T. (2004): Kvalitetsskolen. Gjøvik: Gyldendal akademisk.</p> <p>Postholm, M.B. & Jacobsen, D.I. (2011): <i>Læreren med forskerblikk. Innføring i vitenskapelig metode for lærerstudente</i>. Kristiansand: Høyskoleforlaget</p> <p>Roald, K (2008) Organisasjonslæring i skolar : teoretiske og praktiske perspektiv http://brage.bibsys.no/hsf/bitstream/URN:NBN:no-bibsys_brage_5534/1/HSF Rapport 2008 02.pdf s 14-36 (22sider)</p> <p>Røkenes, O.H & Hanssen, P.H (2012) Bære eller bryte : kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker , kap 6-7, s.177-221 (44 sider)</p> <p>Smith, Kari : "Kap. 1. Samspillet mellom vurdering og motivasjon" i Dobsen, Eggen, og Smith, (red.):Vurdering, prinsipper og praksis. Nye perspektiver på elev- og læringsvurdering, 2009. Gyldendal Akademisk. ss. 23-38 (15 sider).</p> <p>Solhaug, T. & Fosse, B. O. (2008): Tilpasset opplæring og likeverdige utdanningsmuligheter i en ny åpen ungdomsskole – en case studie. Norsk Pedagogisk Tidsskrift 2/2008. (12 sider)</p> <p>Steinsholt, K. (2011): Oppdragelse, pedagogikk og opplysning I: Steinsholt, K. og Dobson, S. (red.): Dannelselse. Introduksjon til et ullent pedagogisk landskap. Trondheim: Tapir akademisk forlag</p> <p>Telhaug, A (2005): Kunnskapsløftet, ny eller gammel skole (30 sider)</p>	
PPU	Profesjo 421 3	Rannveig My nskunns hr kap	<p>Pensum høst 2017</p> <p>Granlund, L., Mausestaden, S., Munthe, E.(2011): Lærerprofesjonalitet mellom policy og profesjon. HiO. Senter for profesjonsstudier (56s) https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Publikasjoner/Rapporter/L%C3%A6rerprofesjonalitet_HiO_2011.pdf</p>

Grimen, H. (2008): Profesjon og kunnskap I: A. Molander og L. I. Terum (red.) Profesjonsstudier. Oslo: Universitetsforlaget* (kap. 3) (16s)*

Heggen, K. (2008): Profesjon og identitet. I: A. Molander og L. I. Terum Profesjonsstudier. Oslo: Universitetsforlaget.(12 s)*

Henriksen, J. og Vetlesen A. J. (2006): Nærhet og distanse. Grunnlag, verdier og etiske teorier i arbeid med mennesker. Oslo: Gyldendal. s 11-156, 217 - 269 (197s) (Satt opp på både høst og vår)

Kjær, B. (2010): Inkluderende pædagogik. God praksis og gode praktikere. København. Akademisk forlag (kap. 5, 6) (50s)*

Kvernbekk, T. (2001) Pedagogikk og lærerprofesjonalitet. Oslo. Gyldendal norsk forlag. (190s) (Satt opp på både høst og vår) <http://www.gyldendal.no/Faglitteratur/E-boeker/Pedagogikk/Pedagogikk-og-laererprofesjonalitet-E-BOK>

Werler, T. (2013): Profesjonens kjerne. Relasjonen mellom teori og praksis i (ny) norsk lærerutdanning. I: G. Langfeldt og V. Fusche Moe (red.) Å lære å bli lærer etter GLU-reformen. Oslo: Cappelen (18s)*

Pensum vår 2018

Brunstad, P. O. (2010): Mentoren som nomade. I: K. Smith og M. Ulvik (red.) (10 s)*

Engvik, G. (2009): Hvordan skal jeg utvikle meg selv?
En studie av nyutdannede lærere i deres første yrkesår. Tidsskriftet FoU i praksis, 3(1),7-19.
(13 s)*

Gilliam, L., Gulløv, E. (2015): Siviliserende institusjoner. Om idealer og distinksjoner i oppdragelse. Bergen. Fagbokforlaget. (kap. 6, 9) (64s)*

Henriksen, J. og Vetlesen A. J. (2006): Nærhet og distanse. Grunnlag, verdier og etiske teorier i arbeid med mennesker. Oslo: Gyldendal. s 11-156, 217 - 269 (197s) (Satt opp på både høst og vår)

Kvernbekk, T. (2001) Pedagogikk og lærerprofesjonalitet. Oslo. Gyldendal norsk forlag. (190s) (Satt opp på både høst og vår)

		<p>Lauvås, P. og Lycke, K. og Handal, G. (2004); Kollegaveiledning i skolen. Oslo: Cappelen (105 s)</p> <p>Ramvi, E. (2009). Læreren som relasjonsarbeider. <i>Bedre Skole</i> nr. 2, 2009. s. 8-13. (5 s) https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Diverse/Utdanningsakademiet/Bedre%20Skole/BS%202-09/02-09-BedreSkole-web_Ramvi.pdf</p> <p>Riksaasen, R: Teamsamarbeid i skolen. I: R (2010)(red). Læreren i skolen og samfunnet (8 s)*</p> <p>Ziehe, T. (2004): Øer af intensitet i et hav af rutiner. København. Forlaget politisk revy. (35s)*</p> <p>Åbotnes, M.: Den medisinske diagnose og den pedagogiske profesjonalitet/autoritet. I: R (2010)(red). Læreren i skolen og samfunnet (14 s)*</p> <p>Pensum merket med * finnes i digitalt kompendium</p> <p>Studieplan: https://www.ntnu.no/studier/emner/PPU4213#tab=omEmnet</p>
PPU 422 1	Fagdida ktikk i biologi	Bård Knutse <p>Biologi: van Marion, P. og Strømme, A. 2015. Biologididaktikk. 2. utg. Oslo: Cappelen Damm akademisk</p> <p>Sjøberg, S. 2009. Naturfag som allmenndannelse. 3. utg. Oslo: Gyldendal akademisk</p> <p>Mork, S. M. og Erlien, W. (2010). Språk og digitale verktøy i naturfag. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>tillegg vil det bli utdelt og referert til litteratur på forelesningene som også er pensum.</p>
PPU 422 2	Fagdida ktikk i fysikk	Jorunn Grip <p>Bok</p> <p>Angell, C., Bungum, B., Henriksen, E.K., Kolstø, S.D., Persson, J., Renstrøm, R. (2011). <i>Fysikkdidaktikk</i>. Oslo: Høyskoleforlaget</p> <p>Mortimer, E.F. og Scott, P.H. (2003). <i>Meaning Making in Secondary Science Classrooms</i>. Maidenhead og Philadelphia: Open University Press, kapittel 1 – 4 og 6</p> <p>Pensumartikler (Kan finnes på nett, men legges også ut på emnets nettside.)</p> <p>Abrahams, I. og Millar, R. (2008). «Does Practical Work Really Work? A study of the effectiveness of practical work as a teaching and learning method in school science». <i>International Journal of Science Education</i> Vol. 30, No. 14, 1945 – 1969.</p> <p>Almendingen, S., F. (2008) «Argumentasjon i grubletegninger» <i>Naturfag</i>, 3:19 – 20</p>

		<p>Baune, Ø. (2008) «Hvordan kan vi argumentere for et standpunkt?» <i>Naturfag</i>, 3: 37 – 39</p> <p>Dale, E. L. og Wærness, J. I., «Tilpasset opplæring og inkludering i skolefaglige læreprosesser», Hentet fra en artikkelsamling fra Utdanningsdirektoratet: kapittel 3. Ligger på itsl.</p> <p>Erlie, W. «Diskusjoner i naturfag» <i>Naturfag</i>, 3: 34 – 36</p> <p>Flyum, K. H. (2008) «Gi din stemme for naturfaget i skolen – en retorisk hyllest til naturfaglig opplysning» <i>Naturfag</i>, 3: 40 – 42</p> <p>Guttersrud, Ø. (2008) «Argumentasjon og vurdering på ungdomstrinnet» <i>Naturfag</i>, 3: 51 - 53</p> <p>Holt, A, og Kvammen, P. I. (2010). «Vurdering i naturfag». I Dobson, S. og Engh, K. R. <i>Vurdering for læring i fag</i>. Kapittel 11. Høyskoleforlaget</p> <p>Kolstø, S. D. (2008) «Skriving av eksperimentrapporter som opplæring i argumentasjon» <i>Naturfag</i>, 3: 16 – 18</p> <p>Mork, S. M. (2008) «Hvorfor argumentasjon i naturfag», «Hvordan tilrettelegge for argumentasjon i naturfag», «Aktivitetersom fremmer diskusjon og argumentasjon i små grupper» (sammendrag av artikkel av Simon, S. og Maloney, J.), «Rollespilldebatter og vitenprogrammer», «Hvordan kan læreren håndtere debatter?». <i>Naturfag</i>, 3: 10 – 15, 21 – 24 og 26 - 33</p> <p>Mork, S. M. og Sørborg, (2008) Ø. «Informasjonssøk og kildevurdering», «Netvibes på 1 – 2 – 3» og «Diigo på 1 – 2 – 3» <i>Naturfag</i>, 3: 43 – 50</p> <p>Ødegaard, M.(2008) «Rollespill og argumentasjon» <i>Naturfag</i>, 3: 25</p> <p>Anbefalte artikler legges ut på Blackboard</p>
PPU Fagdida 422 ktikk i 4 kjemi	Ikke avklart (=fjorårets pensum)	

PPU 422 5	Fagdida ktikk i matte matema tikk	Anders Sann e	<p>NB. Det vil komme endringer på denne lista etter evaluering av emnet våren 2017 og i rimelig tid før studiestart høsten 2017. Lista slik den står nå, er for lang. Noe litteratur vil bli merket som anbefalt tilleggslitteratur knyttet til tema.</p> <p>Amdal, A. K., Bjørnestad, A., & Sanne, A. (2011). Elevgenererte eksempler. <i>Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning</i>, 22(4), 18–22. Hentet fra http://www.caspar.no/artikkel_pdf/t-2011-4-6.pdf</p> <p>Alrø, H., & Skovsmose, O. (2004). Dialogic learning in collaborative investigation. <i>Nordic Studies in Mathematics Education</i>, 9(2), 39–59. Hentet fra http://ncm.gu.se/pdf/nomadopen/9_2_039062_alro.pdf</p> <p>Blomhøj, M. (1994). Ett osynligt kontrakt mellan elever och lärare. <i>Nämnamnaren</i>, 21(4), 36–43. Hentet fra http://ncm.gu.se/pdf/namnaren/3645_94_4.pdf</p> <p>Blomhøj, M. (2006). Mod en didaktisk teori for matematisk modellering. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (Red.), <i>Kunne det tænkes? Om matematikklæring</i> (s. 80–109). Albertslund: Mallings Beck.</p> <p>Boaler, J. (1998). Open and Closed Mathematics: Student Experiences and Understandings. <i>Journal for Research in Mathematics Education</i>, 29(1), 41–62. http://doi.org/10.2307/749717</p> <p>Boaler, J., & Humphreys, C. (2005). <i>Connecting Mathematical Ideas: Middle School Video Cases to Support Teaching and Learning</i>. Pearson Education Canada.</p> <p>Boaler, J., & Staples, M. (2008). Creating mathematical futures through an equitable teaching approach: The case of Railside School. <i>Teachers College Record</i>, 110(3), 608–645. Retrieved from http://www.tcrecord.org/library/content.asp?contentid=14590</p> <p>Botten, G., Dalan, E., & Dalvang, T. (2008). Tilpasset matematikkopplæring i en inkluderende skole. <i>Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning</i>, 19(2), 23–27. Hentet fra http://www.caspar.no/tangenten/2008/t-2008-2.pdf</p> <p>Buchberger, B. (1990). Should Students Learn Integration Rules? <i>SIGSAM Bulletin</i>, 24(1), 10–17. Hentet fra http://portal.acm.org/citation.cfm?id=1095228</p> <p>Chapin, S. H., O'Connor, C., & Anderson, N. C. (2009). <i>Classroom Discussions: Using Math Talk to Help Students Learn, Grades K-6</i>. Math Solutions. Side 3–22, 44, 143–171.</p> <p>Erlwanger, S. H. (1973). Benny's conception of rules and answers in IPI mathematics. <i>Journal of Children's Mathematical Behavior</i>, 1(2), 7–26. Hentet fra http://www.uky.edu/~mfi223/EDC6700OtherReadings_files/ErlwangersBenny.pdf</p> <p>Fjørtoft, H. (2016). Vurdering i matematikk: samtalens betydning i klasserommet. I H. Fjørtoft & L. V. Sandvik (Red.), <i>Vurderingskompetanse i skolen: Praksis, læring og utvikling</i> (s. 173–189). Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Fuglestad, A. B. (2009). Å være digital i matematikk. I H. Otnes (Red.), <i>Å være digital i alle fag</i> (s. 149–165). Oslo: Universitetsforlaget. Lenke til PDF</p> <p>Folke Larsen, A., Hein, M., & Wedege, T. (2006). Undersøgende læringsmiljø i matematik. Kritisk refleksion etter skoleperioden. <i>MONA - Matematik- og Naturfagsdidaktik - Tidsskrift for undervisere, formidlere og forskere</i>, (4), 7–20. Hentet fra http://www.ind.ku.dk/mona/2005-2006/MONA-2006-4-Unders_gendeL_ringsmilj_IMatematik.pdf/</p>
-----------	-----------------------------------	---------------	--

Gravemeijer, K., & Galen, F. van. (2003). Facts and algorithms as products of students' own mathematical activity. I J. Kilpatrick, W. G. Martin, & D. Schifter (Red.), *A Research Companion to Principles and Standards for School Mathematics*. Reston, VA: National Council of Teachers of Mathematics.

Grouws, D. A., & Lembke, L. O. (1996). Influential factors in student motivation to learn mathematics: The teacher and classroom culture. I M. Carr (Red.), *Motivation in mathematics* (s. 39–62). Cresskill, USA: Hampton Press, Inc.

Ildstad, G. B. (2016). Formativt arbeid på matematikkprøver. *Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning*, 27(2), 49–54.

Jensen, A.-M. (2008). Utforskning av funksjonsuttrykk og de tilhørende grafene ved hjelp av GeoGebra. *Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning*, 19(3), 7–11. Hentet fra <http://www.caspar.no/tangenten/2008/jensen308.pdf>

Jensen, A.-M., & Wæge, K. (2010). *Undersøkende matematikkundervisning i videregående skole. Kommunikasjon - motivasjon - forståelse*. Trondheim: Matematikksenteret. Hentet fra <http://matematikksenteret.no/content/1740/Unders%C3%B8kende%20matematikk%20-%20aktiviteter>

Karlsen, L. (2014). *Tenk det! Utforskning, forståelse og samarbeid - elever som tenker sjæl i matematikk*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Kilpatrick, J., Swafford, J., & Findell, B. (2001). *Adding it up: Helping children learn mathematics*. Washington, DC: National Academy Press. Kapittel 4.

Kristensen, T. E. (2008). Tilpasset opplæring innenfor fellesskapet. *Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning*, 19(2), 9 – 14. Hentet fra <http://www.caspar.no/tangenten/2008/t-2008-2.pdf>

Lockhart, P. (2009). *A Mathematician's Lament : How School Cheats Us Out of Our Most Fascinating and Imaginative Art Form*. New York: Bellevue Literary Press.

Niss, M., & Højgaard Jensen, T. (2002). *Kompetencer og matematikklæring: Ideer og inspiration til udvikling af matematikundervisning i Danmark. Uddannelsesstyrelsens temahæfteserie*. København: Undervisningsministeriet. Hentet fra <http://static.uvm.dk/Publikationer/2002/kom/hel.pdf>

Morgan, C. (2001). The place of pupil writing in learning, teaching and assessing mathematics. I P. Gates (Red.), *Issues in Teaching Mathematics* (s. 232–244). London: Routledge Falmer.

Pehkonen, E. (2003). Læreres og elevers oppfatninger som en skjult faktor i matematikkundervisningen. I B. Grevholm (Red.), *Matematikk for skolen* (s. 154–181). Bergen: Fagbokforlaget.

Pólya, G. (1945). *How to solve it: a new aspect of mathematical method* (s. 1-32). Princeton, N.J.: Princeton University Press.

Radford, L., & Guérette, G. (2000). Second Degree Equations in the Classroom: A Babylonian Approach. I V. J. Katz (Red.), *Using History to Teach Mathematics : An International Perspective* (s. 69–75). Washington, D.C.: The Mathematical Association of America.

Skemp, R. R. (1976). Relational Understanding and Instrumental Understanding. *Mathematics Teaching*, 77(77), 20–26. Hentet fra <http://www.grahamtall.co.uk/skemp/pdfs/instrumental-relational.pdf>

		<p>Skovsmose, O. (2003). Undersørgelseslandskaber. I M. Blomhøj, H. Alrø, & O. Skovsmose (Red.), <i>Kan det virkelig passe? Om matematiklæring</i> (s. 143–158). København: Forlag Malling Beck.</p> <p>Smith, K. (2009). Grisen blir ikke feitere jo mer vi veier den. <i>Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning</i>, 20(1), 38–42. Hentet fra http://www.caspar.no/artikkel_pdf/38c_t2009-1.pdf</p> <p>Stein, M. K., Engle, R. A., Smith, M. S., & Hughes, E. K. (2008). Orchestrating Productive Mathematical Discussions: Five Practices for Helping Teachers Move Beyond Show and Tell. <i>Mathematical Thinking and Learning</i>, 10(4), 313–340. http://doi.org/10.1080/10986060802229675</p> <p>Stengrundet, S., Kalvø, T., & Jensen, A.-M. (2015). <i>Undersøkende matematikkundervisning i videregående skole II: Kommunikasjon - motivasjon - forståelse</i>. Trondheim: Matematikksenteret. Hentet fra http://www.matematikkcenteret.no/attachment/2836/vgs_hefte_skjerm_samla.pdf</p> <p>Stigler, J. W., & Hiebert, J. (2009). <i>The Teaching Gap: Best Ideas from the World's Teachers for Improving Education in the Classroom</i>. Free Press.</p> <p>Tall, D., & Vinner, S. (1981). Concept image and concept definition in mathematics with particular reference to limits and continuity. <i>Educational Studies in Mathematics</i>, 12(2), 151–169. http://doi.org/10.1007/bf00305619</p> <p>Thorvaldsen, S. (2002). <i>Matematisk kulturhistorie : Artikkelsamling</i> (Bd. 4/2002). Tromsø: Høgskolen i Tromsø Eureka forlag. Kapittel 4. Hentet fra http://munin.uit.no/bitstream/handle/10037/3247/book.pdf</p> <p>Vesterdal, A. L. Ø. (2011). <i>Kommunikasjon mellom lærer og elever i et undersøkende og et tradisjonelt matematikklasserom</i> (s. 7-27). Institutt for matematiske fag. Hentet fra http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:no:ntnu:diva-12934</p> <p>Wæge, K. (2007). <i>Elevenes motivasjon for å lære matematikk og undersøkende matematikkundervisning</i> (s. 9-25 og s. 51-75). Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim. Hentet fra http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:no:ntnu:diva-1813</p> <p>Young, J. W. A. (1924). The Teaching Mathematics. I J. W. A. Young (Red.), <i>The Teaching of Mathematics in the Elementary and Secondary School</i>. New York: Longmans, Green & Co.</p> <p>Wiliam, D. (2007). Five «Key Strategies» for Effective Formative Assessment. Reston, VA: National Council of Teachers of Mathematics.</p> <p>Wæge, K. (2013). Lærerens og klasseromskulturens betydning for elevens motivasjon i matematikk. I T. L. Hoel, M. B. Postholm, G. Engvik, & T. A. Hestbek (Red.), <i>Klasseledelse – for elevenes læring</i> (s. 173–186). Trondheim: Akademika forlag.</p> <p>Wæge, K. (2015). Samtaletrekk – redskap i matematiske diskusjoner. <i>Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning</i>, 26(2), 22–27. Hentet fra http://www.matematikkcenteret.no/multimedia/3033/Wage-Samtaletrekk-Tangenten-2-2015-Wage.pdf</p>
PPU Fagdida 423 ktikk i 1	Anne Raksta d Pettersen	<p>Bøker (Felles for samfunnsfag)</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014). <i>Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring</i>. Oslo: Universitetsforlaget.</p>

geografi

Bøker (geografi)

Mikkelsen, R. og P.J. Sætre (red) (2015). *Geografididaktikk for klasserommet - en innføringsbok for studenter og lærere*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Artikler og utdrag av bøker – obligatoriske

Legges ut som PDF på Its Learning

Andersland, S. (2010). Fagrapport samfunnsfag. I Vavik, L., Andersland, S., Arnesen, T. E., Arnesen, T., Espeland, M., Flatøy, I., Grønsdal, I., Fadnes, P., Sømoe, K. & Tuset, G. A. *Skolefagsundersøkelsen 2009: Utdanning, skolefag og teknologi*. HSH-rapport 2010/1. Høgskolen Stord/Haugesund, Stord, s. 189-208. (19s)

Fjær, O. (1997). *Geografi i den videregående skolen: Fra Haffner og Knudsen til Reform' 94*. PS-skrift nr. 3 1997. Program for skoleforskning, NTNU, Trondheim, s.1-23, 36-39. (28s.).

Fjær, O. (2002). Tidsbilder av et tettsted. Et metodeforsøk i geografiundervisninga. I Setten and Rudsar (ed.) *Geographical Methods – Power and Morality in Geography*. Acta Geographica Serie A. Nr.2. s. 137-149 (13s)

Fjær, O og Rød, J. K. (2006). Geografi og kunnskapsløftet – også et faglig løft? Foredrag holdt på "the 2006 Symposium of the Commission on Geographical Education and the International Geographical Union", Brisbane Australia, juni 2006 - norsk versjon (6s).

Fjær, O. (2007). Kunnskap og bevissthet i geografi. Hva kan elevene når de starter i videregående skole. Foredrag holdt på Nordic Geographers Meeting (NGM) i Bergen, juni 2007. (10s)

Hegstad, K.S. (2010). *Stedkunnskap i geografi fellesfag. Praksis og intensjoner*. Masteroppgave i geografi, NTNU, Trondheim, s. 27-62 (35s)

Hepsø, A. (2001). Samfunnsfagsamtalen. PLU. (5s)

Hepsø, A.(2008). Narrativ skrivning i samfunnsfag på ungdomstrinnet. I R.T. Lorentzen & J. Smidt(red), *Å skrive i alle fag* (s. 228-236). Oslo: Universitetsforlaget. (10s)

Holt-Jensen, A. (2007). Hvorfor er geografi et viktig fag. I *Hva er geografi*, s. 13-25. Oslo: Universitetsforlaget. (13s)

Haubrich, H. (1992). *Internasjonalt charter om utdanning og undervisning i geografi*. Kommisjonen for geografiutdanning, International Geographical Union. Oversatt av Steinar Wennevold. (19s)

Kringstad, T. og Kvithyld, T. (2003) Skrivning på ungdomstrinnet. Fem prinsipper for god skriveopplæring. I *Bedre skole nr. 2*, s. 71-79 (9s)

Mikkelsen, Rolf (2014). Prøver og vurdering i geografi. I Fjær, Sætre, Hokseggen (red.) *Geografi på timeplanen*. Acta Geographica – Trondheim, serie B, nr.16 (2014). s.87 – 97 (10s)

Mikkelsen, Rolf (2007). Verdensfaget geografi og geografididaktikken. I Mikkelsen, R. og Fladmoe, H. (red.) *Lektor – adjunkt – lærer. Innføringsbok i praktisk pedagogisk utdanning*. Oslo: Universitetsforlaget. s. 287- 305 (18s)

Nordskag, E. (2008). Kunnskapsløftet: Et løft for lærebøker i geografi. I Fjær, O. og E. Eikli. *Geografi og Kunnskapsløftet*. Acta Geographica – Trondheim. Serie B, no. 15, NTNU s. 81-103. (22s)

Overrein, P. og Madsen, R. (2014) Grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag. I Skovholt, K. (red.) *Innføring i grunnleggende ferdigheter. Praktisk arbeid på fagenes premisser*, s. 126-172. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (46s)

Remmen, Kari Beate og Merethe Frøyland (2013). Feltarbeid i en geotop – et rammeverk. I *Kimen 1/13*, s. 57-72. Oslo: Naturfagsenteret (15s)

Remmen, Kari Beate og Merethe Frøyland (2013). Jammen vi vet jo ikke hva vi skal se etter...- Hvordan geobriller kan hjelpe elevene til å anvende geofaglig kunnskap ute i felt. I *Kimen 1/13*, s. 73-81. Oslo: Naturfagsenteret. (8s)

Remmen, Kari Beate og Merethe Frøyland (2013). Etterarbeid i klasserommet – oppgaver som hjelper elevene til å bearbeide dataene fra feltarbeid. I *Kimen 1/13*, s. 82-87. Oslo: Naturfagsenteret. (5s)

Skrivesenteret. (2015). *Hva er skriving i samfunnsfag?* Hentet 22.08.16, fra <http://www.skrivesenteret.no/ressurser/hva-er-skriving-i-samfunnsfag/>

Læreplaner

Læreplaner fra kunnskapsløftet finnes på www.udir.no/kl06

Samfunnsfag (grunnskolen),

Geografi fellesfag, (videregående)

Samfunnsfag (videregående)

Politikk, individ og samfunn (programfag med samfunnsgeografi - videregående)

Geofag (programfag – videregående)

Artikler – anbefalte

Legges ut som PDF på Its Learning.

Det kan komme anbefalte artikler igjennom semestret, listen revideres ved semestrets slutt.

Andersen, H. P (1997). Globale miljøemner i et komparativt, geografi-didaktisk perspektiv. I Sægrov, B. R., Fjær O. og Bakken, B. T. (red.) *Om byen og geografien*. Arbeider fra Geografisk institutt, Universitetet i Trondheim, GI serie A. No 17.

Rapport fra Norske Geografers Forenings årskonferanse, Trondheim, 3. og 4. Januar 1997. s. 231-238 (7 s.)

Fjær, O. (2001). Kulturlandskapet i geografiundervisningen på videregående skole: En måte å gjøre det på. *Norsk Geografisk Tidsskrift. Vol 55, 42-45*. Oslo (4s)

Fjær, O. (2008). Programfagene i geografi. Mot mer geofag og mindre samfunnsgeografi? Foredrag ved Norsk Geografisk Selskap sin konferanse i Trondheim 26.-27. mars 2008. (9 s)

Gold, J.R., Jenkins, Lee, Monk, Riley, Shephard, Unwin (1991). *Fieldwork, Teaching Geography in higher Education. A Manual of Good Practice*. Basil Blackwell Ltd. Oxford, s. 21-36 (15 s).

Jünge, Å (1996). *Reform'94 og geografifaget. Om fagplanar, elevar, lærebøker, lærarar - med undersøkingar frå videregående skole i Nord-Trøndelag*. Seminarinnlegg ved hovudfagseksamen i geografi våren 1996. *GIN nr. 1 - 1997*. (13s)

		<p>Limstrand, I. (1997). Om geografi og dannelse. Kan geografifaget bidra til å utdanne reflekterte og deltagende samfunnsmennesker? Semesteroppgave i geografi fagdidaktikk, PPU II, NTNU - Trondheim, våren 1997 (24 s).</p> <p>Mikkelsen, R (2008). Geografi i K06 – læreplanprosess, utfordringer og endringer. Foredrag ved Norsk Geografisk Selskap sin konferanse i Trondheim 26.-27. mars 2008. (17 s)</p> <p>Rød, J.K., W. Larsen & E.Nilsen. (2010). Learning geography with GIS: Integrating GIS into upper secondary school geography curricula. <i>Norsk Geografisk Tidsskrift</i> 64(1), 21-35. (14 s)</p> <p>Skogland, M. (1999). Geografi på ungdomstrinnet – et glemt kapittel? Program for skoleforskning. <i>PS-skrift nr 8, 1999</i>, NTNU, Trondheim, s. 65-112. (47 s)</p> <p>Læreplaner Eldre læreplaner fra før kunnskapsløftet</p> <p>Internettressurser. Studenten skal dessuten sette seg inn i én internettressurs i geografi. Eksempler: Geografi, Gyldendal forlag: http://www.gyldendal.no/geografi/ Geografi, Cappelen forlag: http://geografi.cappelendamm.no/ Geografi, Aschehoug forlag: http://www.lokus.no/11-13/Terra-nova.-Elev Naturfagsenteret, Nasjonalt senter for naturfag, NTNU og UIO: http://viten.no/ (Norge blir til) FN-sambandet: http://www.globalis.no Statens kartverk m. fl: www.kartiskolen.no Statens kartverk: www.norgeskart.no</p>
PPU Fagdida 423 ktikk i 2 historie	Trond Risto Nilsen	<p>Lund, Erik; Historiedidaktikk. <i>En håndbok for studenter og lærere</i> 4. utgave, Oslo: Univeritetsforlaget 2013 (200 s)</p> <p>Lenz, Claudia og Risto Nilssen, Trond (red); <i>Fortiden i nåtiden. Nye veier i formidlingen av andre verdenskrigs historie</i>, Oslo, Universitetsforlaget, 2011 (Innledning: historiekultur, historiebevissthet og historisk kompetanse. Historieforståelse og holocaust i Kunnskapsløfte. Religiøs historiebruk ved tidligere konsentrasjonsleire. «Han vet det er sant, for han har vært der» - tidsvitner som historiefordmidlere. Formidling av annen verdenskrig i et flerkulturelt klasserom. Hvordan kvalifisere elevenes historiebevissthet ved å bruke bilder? Tema: tyskerjenter)) (ca 110 s)</p> <p>Karlsson, Klas-Göran og Zander, Ulf (red); <i>Historien är nu. En introduksjon til historiedidaktikken</i>, 2. utgave, Lund: Studentlitteratur (Del 1: Historiedidaktikkens teori) (50 s)</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014). <i>Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring</i>. Oslo: Universitetsforlaget.</p>

PPU 423 3	Fagdida ktikk i samfunnskunnskap	Elen-Marie Eriksen	<p>Bøker: (Felles for samfunnsfag) Koritzinsky, Theo (2014): <i>Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring</i>, Universitetsforlaget.</p> <p>Bøker (samfunnskunnskap): Damsgaard, H.L. og Eftedal C. I. (2014) <i>....men hvordan gjør vi det?</i> Tilpasset opplæring i videregående skole, Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 1, 3 og 5 Koritzinsky, Theo (2014): <i>Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring</i>, Universitetsforlaget. Solhaug/Børhaug (2012): <i>Skolen i demokratiet - demokratiet i skolen</i>, Universitetsforlaget Børhaug, Christophersen; Aarre (2014): <i>Introduksjon til samfunnskunnskap, fagstoff og didaktikk</i>, Det norske samlaget</p> <p>Artikler – obligatorisk Dysthe, O. (2008) <i>Klasseromsvurdering og læring</i>, Bedre Skole, nr. 4 (kompendium) Eidsvåg, Inge (2007) <i>Det digitale klasserom</i>, Utdanningsnytt, nr. 17 Halvorsen, K.A. (2007) <i>Svar på Eidsvågs skrekkevisjon om IKT i skolen</i>, Utdanningsnytt, nr. 18. Hepsø, A. (2008). Narrativ skriving i samfunnsfag på ungdomstrinnet. I R.T. Lorentzen & J. Smidt (red), <i>Å skrive i alle fag</i> (s. 228-236). Oslo: Universitetsforlaget. (10 sider) Hepsø, A. (2003). Samfunnsfagsamtalen. PLU. (5s) Kringstad og Kvithyld (2013): <i>Fem prinsipper for god skriveopplæring i Bedre skole nr.2</i> Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning (2015): <i>Skriving i samfunnsfag</i></p> <p>Vesterdal, Knut (2016): <i>Human rights education through the lens of violation: Developing critical, active citizenship or constructing national identity?</i> I Claudia Lenz, Sanna Brattland, Lise Kvande (Eds.) <i>Crossing Borders - Combining Human Rights Education and History Education</i>. Berlin: Lit Verlag.</p> <p>Læreplaner Læreplaner fra kunnskapsløftet Samfunnsfag (grunnskolen), Fellesfaget samfunnsfag, (videregående) Politikk, individ og samfunn (programfagene: Politikk og menneskerettigheter, Sosialkunnskap, Sosiologi og sosialantropologi)</p> <p>Bøker - anbefalt Damsgaard, H.L. og Eftedal C. I. (2014) <i>....men hvordan gjør vi det?</i> Tilpasset opplæring i videregående skole, Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 4 og 6</p>
-----------	----------------------------------	--------------------	--

			Solhaug, Børhaug, Stugu, Haugaløkken (red.) (2012): <i>Skolen, nasjonen og medborgaren</i> , Tapir Akademiske Forlag, kap. 1, 8 og 9
PPU Fagdida 424 ktikk i 1 engelsk			<p>Required reading</p> <p>Birketveit, A. & Williams, G. (2013). <i>Literature for the English classroom</i>. Bergen: Fagbokforlaget. (Selected chapters).</p> <p>Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (2014). <i>Fremmedspråksdidaktikk*</i>. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Selected chapters).</p> <p>Harmer, J. (2015). <i>The Practice of English Language Teaching*</i>. Essex: Pearson Education Limited. (5th edition). (Selected chapters).</p> <p>Otnes, H. (red.) (2009). <i>Å være digital i alle fag</i>. Oslo: Universitetsforlaget. (Chapters 1 og 5)</p> <p>Vestli, E.N. (2008). Fra sokkel til klasserom: litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen (Vol. nr. 13 / august 2008). Halden: Fremmedspråksenteret. (<i>Compendium</i>, ITL)</p> <p>Språkfag: Idéhefter for lærere 3 & 4. Trondheim: Tapir akademisk forlag. (Some articles)</p> <p>Articles and material in <i>Compendium</i> (ITL)</p> <p>Young Adult Fiction:</p> <p>Alexie, Sherman (2007). <i>The Absolutely True Diary of a Part-Time Indian</i></p> <p>Cisneros, Sandra (1984). <i>The House on Mango Street</i></p> <p>Wilson, Jaqueline (2001). <i>Dustbin Baby</i></p> <p>Chbosky, Stephen (1999). <i>The Perks of Being a Wallflower</i></p> <p>Haddon, Mark (2003). <i>The Curious Incident of the Dog in the Night-Time</i></p>
PPU Fagdida 424 ktikk i 3 norsk	Randi Farstad		<p>Anbefalt litteratur, norsk fagdidaktikk, høst 2017</p> <p>Dette er en liste med anbefalt litteratur knyttet til høstens temaer. Vi vil trolig også føye til noen flere forslag i løpet av semesteret. Vi oppfordrer studentene til å lese mest mulig av litteraturen på denne lista. Det vil også bli aktuelt å fordype</p>

seg i noe av litteraturen i forbindelse med høstens semesteroppgave. Konkrete lesebestillinger for hver norsksdidaktikkøkt vil bli lagt ut noen dager i forkant.

For dere som vil kjøpe et par norsksdidaktiske bøker, foreslår vi:

- Fjørtoft, H. (2014). *Norsksdidaktikk*. Bergen: LNU/Fagbokforlaget.
- Smidt, Jon (2009) (red.). *Norsksdidaktikk – ei grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Kverndokken, Kåre (2012). *101 måter å lese leseleksa på – om lesing, lesebestillinger og tekstvalg*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Kverndokken, Kåre (2016). *101 måter å fremme muntlige ferdigheter på - om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk*. Bergen: Fagbokforlaget.

Norskfaget og læreplanen

Aase, Laila. (2005). Norskfagets dannelsespotensial i fortid og samtid. I Aasen, Arne J. & Sture Nome (red.): Det nye norskfaget. Fagbokforlaget /LNU (s. 35-47)

Bakken, Jonas (2013). «Retorikk i revidert læreplan», *Norsklæreren* 1.

Bjerke, Christian (2013): «Orientering om forslag til justert læreplan i norsk», *Norsklæreren* 1.

Fjørtoft, H. (2014). *Norsksdidaktikk*. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 2 og 3)

Steinfeld, Toril (2012): «Norskplanen som verneplan?», *Norsklæreren* 2.

Smidt, Jon. (2009). Norskfagets dimensjoner. I J. Smidt (red.): *Norsksdidaktikk – ei grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Revidert læreplan i norsk, juni 2013: <http://www.udir.no/kl06/NOR1-05/>

Muntligdidaktikk

Børresen, Beate, Lise Grimnes og Sigrun Svenkerud (2012). *Muntlig kompetanse*. Bergen: Fagbokforlaget.

Fjørtoft, Henning (2006). Vurdering av muntlige ferdigheter. *Norsklæreren* 4/2006.

Fjørtoft, H. (2014). *Norsksdidaktikk*. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 5)

Hertzberg, Frøydis. 1999. Vurdering av muntlig - det går an. I Hertzberg, Frøydis & Astrid Roe (red.): *Muntlig norsk*. Oslo: Tano Aschehoug. (s. 189-198)

Hoel, Torlaug L. (1997). «Dei første 20 gongene», *Norsklæreren* 5.

Kverndokken, Kåre (2016). *101 måter å fremme muntlige ferdigheter på - om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk*. (Utdrag) Bergen: Fagbokforlaget.

Penne, Sylvi & Frøydis Hertzberg. (2008). *Muntlige tekster i klasserommet*. Oslo: Universitetsforlaget

Faglitteratur språksdidaktikk

Guldal, Tale og Hildegunn Otnes. (2011). Grammatikkundervisning. I Guldal og Otnes (red.): *Grammatikkundervisning*. Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.

Hognestad, Jan K. (2006). Henger det nye norskfaget sammen? Noen refleksjoner med utgangspunkt i språkemnene i den nye norskplanen. *Norsklæreren 2*

Hognestad, Jan K. (2013). Språkdelen av norskfaget – i læreplan og klasserom. *Norsklæreren 3*.

Iversen, Harald Morten, Hildegunn Otnes & Marit Skarbø Solem. (2011). *Grammatikken i bruk – i tekst og klasserom*. Cappelen Akademisk Forlag. (særlig kap. 1, men gjerne hele boka)

Iversen, Harald Morten. (2009). Funksjonell grammatikk – noen didaktiske og pragmatiske tilnærminger. I Smidt, Jon (red.): *Norsksdidaktikk – ei grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Iversen og Otnes (2011): "Grammatikken i bruk - i arbeid med tekster", *Norsklæreren* nr.3. <http://docplayer.me/387242-Grammatikken-i-bruk-i-arbeid-med-tekster.html>

Iversen, Harald Morten, Marit Nygård & Hildegunn Otnes. (2013). Grammatikkens plass i norskfaget – et innspill til revisjon av læreplanen. *Norsklæreren 2*.

Kulbrandstad, Lars. (2000). "På jakt etter Shakeel og Duyen blant kløyvd infinitiv og tjukk l - framstillingen av språklig variasjon i norsk bøker for ungdomstrinnet." I Anne Golden og Helene Uri (red.) *Andrespråk, tospråkighet, norsk. Festskrift til Anne Hvenekilde*: Oslo: Unipub forlag.

Nergaard, Mette og Ingebjørg Tonne (red.) (2008). *Språksdidaktikk*. Oslo: Universitetsforlaget

Otnes, Hildegunn & Bente Aamotsbakken. (2006). *Tekst i tid og rom*. Oslo: Samlaget (s. 13-24)

Otnes, Hildegunn. (2011). På oppdagelsesferd i forfeltet i norske setninger. I Guldal og Otnes (red.): *Grammatikkundervisning*. Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.

Solheim, Randi (2009). Ein mangfaldig språkleg kvardag. I J. Smidt (red.): *Norsksdidaktikk – ei grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Solheim, Randi (2009). Å arbeide med og på nynorsk. I J. Smidt (red.): *Norsksdidaktikk – ei grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Lesing og leseundervisning

Anmarkrud, Øistein og Ivar Bråthen (2013). «God undervisning i lesestrategier – hva klasseromsforskning har lært oss», *Skriv! Les! 1*, Akademika.

Elstad, Eivind og Are Turmo (2012). *Hva er læringsstrategier?*, kap 1, Universitetsforlaget.

Fjørtoft, H. (2014). *Norsksdidaktikk*. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 4)

Kverndokken, Kåre (2012). *101 måter å lese leseleksa på*, (utdrag). Bergen: Fagbokforlaget.

Maagerø, Eva og Elise Seip (2012). Å lese i alle fag, Universitetsforlaget. (kap 1)

Mossige, Margunn: «Lesing er...», Lesesenteret, 2011.

Roe, Astrid (2014). *Lesedidaktikk – etter den første leseopplæringen*. Oslo: Universitetsforlaget.

Skjæveland, Kristine og Margunn Mossige: «Læringsstrategier i flere fag», NDLA: <http://ndla.no/nb/node/120718>

		<p>Litteraturdidaktikk Eide, Ove (2006). «Frå kanon til literacy?», <i>Norsklæreren</i> 1/2006 Fjørtoft, H. (2014). <i>Norskdidaktikk</i>. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 7) Paulson, Sarah. (1995). « En litterær kanon?» Motskrift 1/95. INL, Universitetet i Trondheim Penne, S. (2010). <i>Litteratur og film i klasserommet. Didaktikk for ungdomstrinnet og videregående skole. (Utdrag)</i> Penne, S. (2013). Skjønnlitteraturen i skolen i et literacy-perspektiv. I D.Skjelbred og A. Veum (red). <i>Literacy i læringskontekster</i>. Oslo, Cappelen Akademisk. Skaftun, Atle (2009): <i>Litteraturens nytteverdi</i>, Universitetsforlaget. (utdrag s 7-25). Skardhamar, Anne Kari (1993). <i>Litteraturundervisning (utdrag)</i>, Tano. Aasen, Arne Johannes (2009). Ungdom og tekstkultur. I J. Smidt (red.): <i>Norskdidaktikk – ei grunnbok</i>. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Litteratur om sakprosa i skolen Kalleberg, Kirsten & Astrid E. Kleiveland (red.) (2010). <i>Sakprosa i skolen</i>. Bergen: Fagbokforlaget/LNU (Hele boka er interessant og relevant, men kanskje er innledninga + kap. 1, 3 og 6 de med mest overordna perspektiv. Vi legger ut innledninga i scannet versjon på ITL.) (I denne boka fins også selve tekstene som ble foreslått som sakprosakanon for skolen.) Jomisko, Anne L. & Trygve R. Gundersen (red.) (2011). <i>Ingen naken dame på forsiden: norske sakprosaeksemplere</i>. Bergen: Fagbokforlaget/LNU. (Hele boka er interessant og relevant, og den inneholder mange sakprosaeksemplere og oppgaver til bruk i skolen. Blant annet innledningskapitlet kan være relevant å lese.) Tønnesson, Johan (2011): <i>Hva er sakprosa? I: Hva er sakprosa?</i> Oslo: Universitetsforlaget (21 s) Hertzberg, Frøydis. (2008). <i>Sjangerskriving i ungdomsskolen: fortelling er ikke nok</i>, I L. Bjar (red.): <i>Det er språket som bestemmer!</i>. Bergen: Fagbokforlaget. s. 223–241. Iversen, H. M. og H. Otnes. (2010). <i>"Gaza-SMSen" – en moderne sakprosaekst. Norsklæreren nr 3.</i> (http://www.norskundervisning.no/images/stories/norsklaereren/nr0310/gazasms.pdf)</p>
PPU 424 6	Fagdida ktikk i fremme dspråke ne	Karen Bauer <p>Bjørke, Camilla, Dypedahl, Magne. & Myklevold, Gro-Anita. (2014) . <i>Fremmedspråksdidaktikk</i>. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. ISBN 978-82-02-42450-3 Tornberg, Ulrika. (2000). <i>Språkdidaktikk</i>. Oslo: Forlaget Fag og Kultur A/S. ISBN 978-82-11-00452-9 For studenter som har tysk: Rösler, Dietmar (2012). <i>Deutsch als Fremdsprache</i>. Stuttgart: Metzler ISBN 978-3-476-02300-1</p>

			<p>Huneke, Hans-Werner; Steinig, Wolfgang. (2013) <i>Deutsch als Fremdsprache</i>. Berlin: Erich Schmidt Verlag ISBN 978-3-503-17657</p> <p>For studenter som har spansk: Giovannini, Arno et al. (1996). <i>Profesor en acción</i> (1, 2 og 3). Madrid: Edelsa.</p> <p>For studenter som har fransk: Courtillon, Janine. 2003. <i>Élaborer un cours de FLE</i>. Paris: Hachette. ISBN 978-2-01-155214-3 Cuq, Jean-Pierre.2003. <i>Dictionnaire de didactique du français</i>. Paris: CLE International. ISBN 209-033972-1 Desmons, Fabienne et.al. 2005. <i>Enseigner le FLE. Pratiques de classes</i>. Paris:Belin. 978-2-7011-4813-7 Haydée, Silva. 2008. <i>Le jeu en classe de langue</i>. Paris. CLE International. ISBN 978-2-09-035349-5 Tagliante, Christine (2006) <i>La classe de langue</i>. Paris. CLE International. ISBN 978-2-09-033068</p> <p>Elektronisk kompendium (tilgjengelig på It's learning)</p> <p>Lov- og regelverk: Utdanningsdirektoratet. <i>Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06</i>. Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.udir.no/grep. Utdanningsdirektoratet. <i>Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften)</i>. Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.lovdatab.no.</p> <p>Annen relevant litteratur: Språkfag: Idéhefter for lærere 1, 2, 3, 4, 5. Trondheim: Tapir akademisk forlag. Simensen, A.M. (2007). <i>Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures</i>. Bergen: Fagbokforlaget.SBN 978-82.450-0568-4 Fremmedspråksenteret: Serien Fokus på språk.</p>
PPU Fagdida 425 ktikk i 1 drama/t eater	Kristian N. Knutsen	<p>Obligatorisk pensum Østern, A. L. (red.) (2014). <i>Dramaturgi i didaktisk kontekst</i>. Bergen: Fagbokforlaget. Svendler Nielsen, C. (2007). <i>Dans med unge. Oplæg til undervisning i koreografi idræt</i>. Dans i Utdannelse. Digital kurskompendium med utvalgte artikler som ligger på It's Learning</p> <p>Referanselitteratur Kunnskapsdepartementet (2006). <i>Læreplanverket for kunnskapsløftet del 1, del 2 og del 3 (de planer som gjelder for vg programfag drama i del 3)</i>. Oslo: Kunnskapsdepartementet.</p> <p>Rammeplan for kulturskolen Plan for valgfag Sal og Scene, og veiledning. Utdanningsdirektoratet.</p> <p>Meld. St. 28 (2015–2016) Fag – Fordypning – Forståelse — En fornyelse av Kunnskapsløftet</p>	

		<p><i>Alle elevbøkene for kursene i drama vgs:</i></p> <p>Vg 1: Haraldsen, H.M. (red.). (2007). Scenetreff. Musikk, dans, drama Vg1. Oslo: Tell forlag. [ISBN 978-82-7522-311-9].</p> <p>Linge, S. (red.). (2007). Bevegelse Vg 1. Oslo: Tell forlag. Scenetreff. [ISBN: 978-82-839-000-2].</p> <p>Linge, S. (red.). (2007). Teaterensemble. Fordypning i drama Vg 1. Oslo: Tell forlag. Scenetreff.</p> <p>Vg 2 og 3: Bjørge, E. (red.). (2009). Teaterproduksjon 1 og 2. Oslo: Tell forlag. Scenetreff. [ISBN: 978-82-7522-345-4].</p> <p>Bjørge, E. (red.). (2011). Teater i perspektiv 1 og 2. Oslo: Tell forlag. Scenetreff. [ISBN: 978-82-7522-347-8-430].</p> <p>Bjørge, E. (2011). Teater og samfunn. Oslo: Tell forlag. [ISBN: 978-82-7522-349-2-320].</p> <p><i>Øvrige forslag til referanselitteratur:</i></p> <p>Neelands, J. (2006). Drama i praksis. Teori, idéer og metoder. Graasten: Drama. (red. av T. Goode;2. opplag).</p> <p>Rasmussen, B. & Gürgens Gjerum, R. (2013). Forestilling, framføring, forskning. Forskningsmetodebok i anvendt teater. Trondheim: Akademika.</p>
PPU Fagdida 425 ktikk i 2 film/me dieviten skap	Egil Skjetne	<p>Sidetall fra pensumbøkene gis beskjed ved semesterstart</p> <p>Pensumbøker:</p> <p>Lyngsnes og Rismark (2009). Didaktisk arbeid. Oslo: Gyldendal Akademisk, 3.utgave. ISBN 978-82-05-44710-3</p> <p>Eriksen (2000). Fortellerteknikk og dramaturgi for film og fjernsyn. (2. Utg. 3. Opplag)Oslo:Vett og Viten. ISBN13 978-82-412-0011-3</p> <p>Vettenranta (red) (2007). Mediedanning og mediepedagogikk. Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-37167-5</p>

			Fritze, Haugsbakk og Nordkvelle (red). Mediepedagogiske perspektiver. Cappelen Damm AS 2015. ISBN 978-82-02-43612-4
PPU 4253	Fagdida ktikk i kunst, håndverk og formgivningsfag	Mari-Ann Letnes	<p>Bøker</p> <p>Danbolt, G., & Myhr, E. (2002). Blikk for bilder: om tolkning og formidling av billedkunst. Oslo: Abstrakt forlag.</p> <p>Danbolt (2014) KUNST OG BARN I ET HISTORISK PERSPEKTIV. i Begreper om barn og kunst (red Habbestad, Pettersen og Røyseng) Fagbokforlaget, Bergen. http://www.kulturradet.no/vis-publikasjon/-/publikasjon-begreper-om-barn-og-kunst</p> <p>Dysthe, O. Bernhardt, N. Esbjørn, L. (2013). Dialogbasert undervisning: kunstmuseet som læringsrom. Bergen: Fagbokforlaget</p> <p>Frisch, N. S. (2013). Tegningen lever!: nye dialogiske perspektiver på tegneundervisning i grunnskolen. Oslo: Akademika</p> <p>Hohr, H. (2011). Kategorial dannning og kritisk-konstruktiv didaktikk. In K. Steinsholt & S. Dobson (Red.), Dannelse: introduksjon til et ullent pedagogisk landskap (s. 163-175). Trondheim: Tapir akademisk forl.</p> <p>Haabesland, A. Å. og R. E. Vavik, (2000): Kunst og håndverk: Hva og hvorfor? Bergen: Fagbokforlaget. (s. 13-85, 128-203)</p> <p>Lindstrand, F., & Selander, S. (2009). Estetiska lärprocesser: opplevelser, praktiker och kunnskapsformer. Lund: Studentlitteratur. (kap 5, kap 11, kap 12)</p> <p>Nielsen, Liv Merete (2009): Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går, i dag, i morgen. Universitetsforlaget: Oslo.</p> <p>Selander, S., & Kress, G. (2012). Læringsdesign: i et multimodalt perspektiv (E. Skytte Christensen, Trans.). Frederiksberg: Frydenlund.</p> <p>Nettressurser og læreplaner</p> <p>Wollan, Gjermund: Håndverk som gestaltforståelse og -skaperglede. En fenomenologisk studie. Norsk antropologisk tidskrift 01/2006. http://www.idunn.no/ts/nat/2006/01/handverk_som_gestaltforstaelse_og_-_skaperglede_en_fenomenologisk_studie</p> <p>Limstrand, K. og Abrahamsen, G. (u.å) Bedre vurdering i kunstfagene. Bodø: Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen. http://www.kunstkultursenteret.no/wips/305184255/module/articles/smlid/1077619777/smTemplate/Les_mer_publicasjoner/</p> <p>Flatby & Samuelsen (2016) TA I BRUK DEN NÆRE KUNSTEN! Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringa. http://www.kunstkultursenteret.no/sites/k/kunstkultursenteret.no/files/863dcea61a234dfa24c89bed6fa2413b.pdf</p> <p>LK06: Læreplanverket for kunnskapsløftet. http://www.udir.no/Tema/Lareplaner/</p> <p>Vurdering i kunst og håndverk på ungdomstrinnet. Veileder http://www.utdanningsetaten.oslo.kommune.no/getfile.php/utdanningsetaten%20%28UDE%29/Internett%20%28UDE%29/PED/VFL/Kunst_og_handverk_101109_final.pdf</p> <p>Artikler</p>

		<p>Letnes, M.-A., & Olaussen, I. O. (2013). Tell it with Colures. In J. Reitan, P. Lloyd, E. Bohemia, L. M. Nielsen, I. Digranes & E. Lutnæs (Red.), <i>Design Learning for tomorrow – Design education from Kindergarten to Ph.D</i> (Vol. 3, s. 1298-1313). Oslo (denne får studentene oppkopiert)</p> <p>Lindström, L. (2006): "Creativity: What Is It? Can You Assess It? Can It Be Taught?" I: <i>The International Journal of Art & Design Education</i> 25(1) (s. 53-66) http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1476-8070.2006.00468.x/abstract</p> <p>Pensumartikler til kunstfagdidaktiske seminarer på tvers av kunstfag høsten 2017:</p> <p>Angelo, E. (2014). Profesjonsforståelser og kunstpedagogikk. <i>Praksiser i musikkfeltet</i> (Del 1, s. 10–53). Trondheim: Fagbokforlaget (Leses til faggruppe-seminar høsten 2014)</p> <p>Rønningen, A. (2014). Den skal tidlig krøkes som god konstruksjon skal bli. I: Angelo, E. & Kalsnes, S. (Red.). <i>Kunstner eller lærer? Profesjonsdilemmaer i musikk- og kunstpedagogisk utdanning</i>. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (12 s.) (Leses til faggruppe-seminar høsten 2014)</p> <p>Østern, T.P. og Strømme, A. (2014, under utgivelse). Sanselig didaktisk design som innovasjon i skole og lærerutdanning. Et samlande blikk på SPACE ME – intensjoner og implikasjoner. I T.P. Østern og A. Strømme (red.), <i>Sanselig didaktisk design. SPACE ME</i> (s.xx-xx). Trondheim: Akademia/Fagbokforlaget. (Leses til faggruppe-seminar høsten 2014)</p> <p>Faggruppe-seminar våren 2018:</p> <p>Christophersen, C. (2013). Lærerne og skolesekken. I I J.-K. Breivik og C. Christophersen (red.), <i>Den kulturelle skolesekken</i>, s. 106-128. Bergen: Fagbokforlaget (Leses til faggruppe-seminar våren 2014)</p> <p>Borgen, J.S (2014) Dilemma i Den kulturelle skolesekken. Om dannelsesbegrepet som forsvant og spørsmålet om et asymmetrisk forhold mellom kunst og pedagogikk. I: Angelo, E. & Kalsnes, S. (Red.). <i>Kunstner eller lærer? Profesjonsdilemmaer i musikk- og kunstpedagogisk utdanning</i>. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (12 s.) (Leses til faggruppe-seminar våren 2015)</p> <p>Uteskole, våren 2018:</p> <p>Jordet, A. N. (2010). Innledning. Uteskole – gamle tanker i en ny tid – skolens omgivelser - en ressurs i opplæringen?. I A.N. Jordet, <i>Klasserommet utenfor – Tilpasset opplæring i et utvidet læringsrom</i> (s. 13 – 30). Oslo: Cappelen Akademisk forlag. (Leses til uteskoleuken våren 2015)</p> <p>Angelo, E. (2013, under utgivelse). Kunstpedagogikk og profesjonalitet. I E. Angelo <i>Profesjonsforståelser i kunstpedagogiske praksiser</i> (kapittel 6). Trondheim: Akademia forlag (Leses til faggruppe-seminar høsten 2014)</p>	
PPU 4254	Fagdida ktikk i musikk	Egil Reistabakk	<p>I tillegg til listene under forutsettes kjennskap til gjeldende planverk for ulike musikkfag på trinn 5-13, i grunnskole, videregående skole og kulturskole</p> <p>Bøker:</p> <p>Angelo, E. & S. Kalsnes (2014) (Red.): <i>Kunstner eller lærer? Profesjonsdilemmaer i det musikk- og kunstpedagogiske feltet</i>. Oslo: Cappelen Akademisk. (Kap. 2, 4, 5 og 6, 50s.)</p>

Hanken, I.M. & G. Johansen (2013): *Musikkundervisningens didaktikk*. Oslo: Cappelen akademisk forlag (Del 2, 3 og 4, 212s.)
Sæther, M. & E. Angelo (2017): *Eleven og musikken*. Oslo: Universitetsforlaget (190s.)
Sætre, J.H & G. Salvesen (2010): *Allmenn musikkundervisning*. Oslo: Gyldendal akademisk forlag. (Kap. 2, 3, 4, 5, 14, 15, 16 og 17, 125s.)
Waagen, W. (2010): *Kulturskole – profesjon og bærekraft*. Oslo: Gyldendal akademisk forlag (Kap. 8 og 10, 60s.)

-
Artikler:

Legges ut på Blackboard. Oppdatering av aktuelle artikler vil foregå i løpet av studieåret.

Furnes, O. T. (2009). Musikk og tilpasset opplæring – om å kunne spille på flere strenger. *Nordisk musikkpedagogisk forskning, årbok 11 2009*. (23s.)

Kvidal, Håkon (2009): Å være digital i musikkfaget. I: Otnes H. (red.): *Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. (209-224, 17s.)

Olsson, B. (2014). Den IT-medierade musikkundervisningens kontekst, kärna och äkthet. I P. Erixon (Red.). *Skolämnen i digital förändring. En medieekologisk undersökning*. Lund: Studentlitteratur. (77-108, 30s.)

Lindgren, M. & C. Ericsson (2010): The rock band context as discursive governance in music education in Swedish schools. *Action, Criticism, and Theory for Music Education* 9(3): (35–54, 15s.)

Jarning, Harald (2006): Dewey Square: Lærerarbeid, didaktikk og improvisasjon. I: Sommerro, H. & K. Steinsholt (red.): *Improvisasjon – Kunsten å sette seg selv på spill*. Oslo: N.W. Damm & Søn (215-238, 21s.)

-
Tverrfaglig pensum:

Legges ut på Blackboard.

Dans:

Løvset Glad, Å. (2012): Dans i barn og unges grunnopplæring – et kunst- og kulturfag. I: Å. Glad Løvset, *Dans på timeplanen* (2. utgave) Vollen: Tell forlag. (33-59, 26s.)

Løvset Glad, Å. (2012): Planleggingen av undervisningen. I: Å. Glad Løvset, *Dans på timeplanen* (2. utgave) Vollen: Tell forlag. (95-125, 30s.)

Nordaker, D.J. (2009): Avsnitt 4.7. Dans i musikk og kroppsøving i L-97 og L-06 – en oppsummering. I: D. J. Nordaker, *Dans i skolen? En didaktologisk studie av dansens legitimering og innhold i relasjon til den norske grunnskole sett i lys av nasjonale læreplaner, aktuelle fagtidsskrift og kultur- og utdanningspolitiske dokument* PhD-avhandling. Aarhus: Danmarks pædagogiske universitetsskole, Aarhus universitet. (139-142, 3s.)

Uteskole:

Jordet, A. N. (2010): *Klasserommet utenfor. Tilpasset opplæring i et utvidet klasserom*. Oslo: Cappelen Adakemisk forlag. (Kapittel 1, 30s.)

			<p>Den kulturelle skolesekken: Christophersen, C. (2013): Lærerne og skolesekken. I: J.-K. Breivik og C. Christophersen (red.), <i>Den kulturelle skolesekken</i>. Bergen: Fagbokforlaget (106-128, 22s.)</p>
PPU 426 1	Fagdida ktikk i kroppsø ving og idrett	Egil Gjørme	<p>Brattenborg, S og Engebretsen, B.: <i>Innføring i kroppsøvingsdidaktikk</i>. Høgskoleforlaget 2007.</p> <p>Standal, Ø.F. og Rugseth, G.: <i>Inkluderende kroppsøving</i> Cappelen Damm Akademiske 2015.</p> <p>Vinje, E.E.: <i>Kroppsøvingsdidaktiske utfordringer</i>. Cappelen Damm Akademiske 2016.</p> <p>Løvset Glad, Å. (2012). Dans i barn og unges grunnopplæring – et kunst- og kulturfag. I: Å. Glad Løvset, <i>Dans på timeplanen (2. utgave) (s. 33-59)</i>. Vollen: Tell forlag. (legges ut).</p> <p>Løvset Glad, Å. (2012). Planleggingen av undervisningen. I: Å. Glad Løvset, <i>Dans på timeplanen (2. utgave) (s. 95-125)</i>. Vollen: Tell forlag. (legges ut).</p> <p>Nordaker, D.J. (2009). Avsnitt 4.7. Dans i musikk og kroppsøving i L-97 og L-06 – en oppsummering. (legges ut).</p> <p>Nordaker, D.J. <i>Dans i skolen? En didaktologisk studie av dansens legitimering og innhold i relasjon til den norske grunnskole sett i lys av nasjonale læreplaner, aktuelle fagtidsskrift og kultur- og utdanningspolitiske dokument (s. 139-142)</i>. PhD-avhandling. Aarhus: Danmarks pædagogiske universitetsskole, Aarhus universitet. (legges ut).</p> <p>Kirk, D. (2013). Educational value and models-based practice in physical education. <i>Educational philosophy and theory (45:9, s.973-986)</i>. (legges ut).</p> <p>Ommundsen, Y.: Fysisk-motorisk ferdighet gjennom kroppsøving – et viktig bidrag til elevens allmenndanning og læring i skolen. <i>Norsk pedagogisk tidsskrift (97, s 155-166)</i>. (legges ut).</p> <p>Øvrig pensum oppgis ved semesterstart</p>

			<p>Andre utgifter; Utgifter til ekskursjoner ca 500,- Utstyr: Til høsttur med overnatting: Sovepose, liggeunderlag, tursko, ullundertøy, ryggsekk, kompass Til skiundervisning: Solid skiutstyr Til utendørs livredningsprøve: De som har kan stille med vådrakt</p>
PPU 426 3	Fagdida ktikk i religion og etikk	Adrian Rinde	<p>NB! Tekster og materiale utlevert i forbindelse med forelesninger (papirkopier, lenker på emnesiden til kronikker, artikler, kildetekster osv.) er også pensumstoff.</p> <p><u>Bøker</u> (kjøpes i Akademika)</p> <p>Andreassen, Bengt-Ove (2016). <i>Religionsdidaktikk. En innføring</i>. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Jacobsen, Knut A. (red.) (2011). <i>Verdensreligioner i Norge</i>. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>-</p> <p><u>Kompendium</u></p> <p>Domaas, Ola E. (2007). Lærerens livssyn som utfordring i KRL-undervisningen. I T. M. Guldal et.al (red.): <i>FoU i praksis 2006</i>. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag, s. 47-59.</p> <p>Durham Jr., W. Cole, Silvio Ferrari & Simona Santoro (2008). The Toledo Guiding Principles on Teaching about Religion and Beliefs in Public Schools. <i>Security and Human Rights</i> 2008(3): 229-239.</p> <p>Endsjø, Dag Øistein & Liv Ingeborg Lied (2011). Konklusjon: Religion folk vil ha. I D. Ø. Endsjø & L. I. Lied: <i>Det folk vil ha. Religion og populærkultur</i>. Oslo: Universitetsforlaget, s. 183-193.</p> <p>Fuglseth, Kåre (2009). Når den didaktiske relasjonsmodellen ikkje fungerer. I B. Groven et.al (red.): <i>FoU i praksis 2008</i>. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag, s. 81-94.</p> <p>Hepsø, Arve (u.å). Samfunnsfagssamtalen. Upublisert manuskript.</p>

Hylén, Torsten (2014). Closed and Open Concepts of Religion: The Problem of Essentialism in Teaching about Religion. I B.-O. Andreassen & J.R. Lewis (red.): *Textbook Gods. Genre, Text and Teaching Religious Studies*. Milton Keynes: Equinox Publishing, s. 16-43.

Kallevik, Kjell Arne (2009). Når elevene skifter timens tema. *Religion og livssyn* 21(1): 24-30.

Leganger-Krogstad, Heid (2002). Dialogundervisning i religionsfagene. *Religion og livssyn* 14(2): 24-29.

Rian, Dagfinn (1999). Å undervise om religioner. I D. Rian: *Verdensreligioner i undervisningen*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 29-63.

Winje, G. (2009). Å være digital i religion, livssyn og etikk (RLE). I H. Otnes (red.): *Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 67-83.

Østberg, Sissel (2001). Kristendom, Religion og Livssyn (KRL-faget). UDDRAG fra S. Sjøberg (red.): *Fagdebatikk. Fagdidaktisk innføring i sentrale skolefag*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 282-289.

På nett

Anker, Trine & Marie von der Lippe (2015). Når terror ties i hjel – En diskusjon om 22. juli og demokratisk medborgerskap i skolen. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 99(2): 85-96. Kan leses på <https://www.idunn.no/npt/2015/02/naar-terror-ties-i-hjel-en-diskusjon-om-22-juli-og-demokr>

Børresen, Beate (2008). Filosofisk samtale som arbeidsmåte OG Metodikk: Filosofiske samtaler om kjønn og kjønnsroller. *Religion og livssyn* 20(2): 40-50. Kan leses her: http://www.religion.no/?page_id=175

Holth, Gunnar (2001). Skolens oppgave i et pluralistisk samfunn – fem synspunkter på vor tids etiske pluralisme som didaktisk utfordring. *Religion og livssyn* 13 (3): 32-41. Kan leses på <http://www.religion.no/wp-content/uploads/tidsskrift/gh301u.html>

Holth, Gunnar (2002). Elevøvelse i etisk argumentasjon – et eksempel på samarbeidslæring. *Religion og livssyn* 14 (2): 30-39. Kan leses på <http://www.religion.no/wp-content/uploads/tidsskrift/etiskargumentasjon.html>

Iversen, L. L. (2012). Når religion blir identitet. *Kirke og kultur* 117(3), 258-270. Kan leses på http://www.idunn.no/kok/2012/03/naar_religion_bli_identitet

Jackson, Robert (2014). «Veiviseren»: En presentasjon av Europarådets retningslinjer for religions- og livssynsundervisning. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 98(5): 376-384. Kan leses på https://www.idunn.no/npt/2014/05/veiviseren_en_presentasjon_av_europaraadets_retningslinj

Larsen, Ingunn W. (2010). Religion og kultur i RLE-undervisningen. *Religion og livssyn* 22(1): 36-42. Kan leses på <http://www.religion.no/wp-content/uploads/2015/02/1-2010-4-48.pdf>

Lippe, Marie von der (2011). Young people's talk about religion and diversity: a qualitative study of Norwegian students aged 13–15. *British Journal of Religious Education* 33(2): 127-142. Kan leses på <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01416200.2011.543590>

Midttun, Ann (2014). Biter og deler av Islam. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 98(5): 329-340. Kan leses på http://www.idunn.no/npt/2014/05/biter_og_deler_av_islam

Røthing, Åse (2014). Religion, seksualitet og makt – perspektiver på undervisning i skolen. *Religion og livssyn* 26(1): 20-26. Kan leses på <http://www.religion.no/wp-content/uploads/2015/02/1-2014-6-63.pdf>

Schanke, Åge (2011). Religion, Livssyn og Etikk som kunnskapsfag. I H. Jarning (red.): *Dyktighet og kyndighet*. HiO Rapport 2011, nr. 19. Oslo: HiO, s. 163-188. Kan leses på www.hioa.no/content/download/6101/78751/file/Dyktighet%20og%20kyndighet.pdf

Zetterqvist, K. G. & G. Skeie (2014). Religion i skolen; her, der og hvor-som-helst?. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 98(5): 304-315. Kan leses på http://www.idunn.no/npt/2014/05/religion_i_skolen_her_der_og_hvor-som-helst

Hele læreplanverket for Kunnskapsløftet (K06):

Opplæringslova: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>

Prinsipp for opplæringa (inkl. Læringsplakaten): <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Prinsipp-for-opplaringa/>

Læreplanen, generell del: <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Generell-del-av-lareplanen/>

Fagspesifikke læreplaner (KRLE/RE): Se hhv. <http://www.udir.no/kl06/RLE1-02> og <http://www.udir.no/kl06/REL1-01/>

Fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning

Emne- kode	Emnetittel	Emneansvarlig / faglærer	Litteratur
PPU441 0	Pedagogikk, deltid	Juliette Boks- Vlemmix	<p>1. studieår høst 2016 – vår 2017 Det kan forekomme endringer i hvilke artikler som skal stå på pensum.</p> <p>Bøker: Engvik, Hestbek, Løkensgard Hoel og Postholm (red.): <i>Klasseledelse – for elevens læring</i> kp. 1, 2, 10, 11, 12 (81 sider) Lyngsnes, K & Rismark, M (2014): <i>Didaktisk arbeid</i>. Oslo: Gyldendal akademisk kap. 2,3,5,7(og 8) Ohnstad, F. O. (2011): <i>Profesjonsetikk i skolen. Læreres etiske ansvar</i>. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 1-3, 5,6 (90 sider) Skaalvik, E. & Skaalvik, S. (2013): <i>Skolen som læringsarena. Selvoppfatning, motivasjon og læring</i>. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2 og 3. (165 sider).</p> <p>Artikler/bokkapitler Aagre, W. (2014): <i>Ungdomskunnskap – hverdagslivets kulturelle former</i>. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 2 (34 sider) Aasen, P., Nordtug, B., Ertesvåg, S. & Leirvik, B. (2002): <i>Atferdsproblemer. Innføring i pedagogisk analyse</i>. Oslo: Cappelen Forlag. Kap: 4, 5, 6, 7 og 8 (35 sider) Biesta, G. J. J. (2009): Against learning. I: Biesta, G.J.J: <i>Beyond Learning. Democratic Education for a Human Future</i>. London: Paradigm Publisher. (19 sider) Bjørndal, C. R. (2008): Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og vurdering. Oslo: Gyldendal. Kap: 1: Det vurderende øyet på pedagogisk virksomhet (16 s) Bredesen, O. (2004): <i>Nye gutter og jenter – en ny pedagogikk?</i> Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. Del 1 (44 sider) Engelsen, B. U. (2007/2015): <i>Kan læring planlegges?</i> Oslo: Gyldendal Akademisk. Kp. 8 Freire, P. (1970): <i>De undertryktes pedagogikk</i>. Oslo: Gyldendal Akademiska. Kp. 2 (16 sider)</p>

			<p>Haug, P. & Bachmann, K. (2007): Grunnleggjande element for forståing av tilpass opplæring - Ei utdanningspolitisk og didaktisk ramme. I: Berg, G. D. & Nes, K. (red.): <i>Kompetanse for tilpasset opplæring</i>. Oslo: Utdanningsdirektoratet. (24 sider) http://bestilling.utdanningsdirektoratet.no/Bestillingstorg/PDF/Kompetanse for tilpasset opplæring.pdf</p> <p>Jenssen, R. og Aas, M (2012): Å utforske praksis – videregående skole. Oslo: Cappelen Damm AS. Kap 2 (12 sider)</p> <p>Kooij, K. van der Skintad(2014): Flerkulturell pedagogikk. I Heldal, J. & Wittek, L. (red): <i>Pedagogikk – En grunnbok</i>. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 34 (11 sider)</p> <p>Lidèn, H. (2001): Underforstått likhet. I Lien, M., Lidèn, H. Vike, H. (red): <i>Likhetens paradokser</i>. Oslo: Universitetsforlaget (18 sider)</p> <p>Lie, B. (2014) <i>Eksepsjonelle og dobbelt eksepsjonelle elever- begavede elever og begavede elever med lærevansker</i>. Oslo: Cappelen Damm as. Kap. 2 (20 sider)</p> <p>Løvlie, L. (2011): Når reglene kommer til kort. I: Kvernbekk, T (red.): <i>Humaniorastudier i pedagogikk. Pedagogisk filosofi og historie</i>. Oslo: Abstrakt forlag. (20 sider)</p> <p>Nordin-Hultmann, E. (2004): <i>Pedagogiske miljøer og barns subjektskaping</i>. Oslo: Pedagogisk Forum. Innledning og del I. (35 sider)</p> <p>Wyn, J. & With, R. (1997): <i>Rethinking Youth</i>. London: Sage. Kp. 1 side 1-25 (24 sider)</p>
PPU451 2	Klassemiljø og tilpasset opplæring m/spesialpedagogisk arbeid	Kari Berg Mari-Ann Letnes	<p>Pensum 1.år</p> <p>Bøker</p> <p>Bunting, M. (red). (2014). Tilpasset opplæring- i forskning og praksis, kap 1,5 (61s)</p> <p>Berg, K. & Collin-Hansen, R. (2012): Opplæringsomsorg. kap 2+6 (72s)</p>

		<p>Haslebo, G & Lund, G. E. (2014). Relationsudvikling i skolen. Kap 2: Klasseledelse- håndhævelse af regler eller udvikling af relationer. Dansk psykologisk forlag (25s)</p> <p>Nordahl, T., Sørli, M.-A., Manger, T, Tveit, A. (2005) Atferdsproblemer blant barn og unge. Teoretiske og praktiske tilnærminger. Fagbokforlaget kap 1-6 (153s)</p> <p>Artikler</p> <p>Arnesen, A, Meek-Hansen, W., Ogden, T. og Sørli, M.-A. (2014). Positiv læringsstøtte. Hele skolen med! Kap. 7: Nivådelte grupper versus differensiert læringsstøtte. Oslo: Universitetsforlaget, (7s)</p> <p>Arnesen, A.-L. & Lundahl, L. (2006). Still Social and Democratic? Inclusive Education Policies in the Nordic Welfare States. Scandinavian Journal of Educational Research. Vol 50, No.3, (13s)</p> <p>Befring (2016). Grunnbok i spesialpedagogikk, kap 7: Utvikling: barndom og ungdomsalder s 95-114 (19 s)</p> <p>Berg, K. (2013). Læringsledelse i møte med elevmangfoldet. I: Engvik, G mfl.(red). Klasseledelse- for elevenes læring. Akademika forlag (15s)</p> <p>Berg, K. (2017). Relasjonsbasert læringsledelse. I: Postholm, MB. (red.). Ungdomstrinn i utvikling. Skoleutvikling og ledelse (24 s). Universitetsforlaget</p> <p>Eriksen, I.M. & Lyng, S.T. (2015). Skolers arbeid med elevenes psykososiale miljø. Sammendrag av NOVA-rapport (7s)</p> <p>Frønes, I (2010). Kunnskapssamfunn, sosialisering og sårbarhet. I: Befring, Frønes og Sørli (red) (2010). Sårbare unge. Gyldendal akademisk (13s)</p> <p>Garm, N. (2003) Den vanskelige inkluderingen. I Pettersson, T. & Postholm, M.B.(red.) Klasseledelse. Universitetsforlaget (13s)</p> <p>Haug, P. (2015). Spesialundervisning og ordinær opplæring. Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk. Vol 1,2015, pp. 1-14.</p>
--	--	--

		<p>Olsen, M.H. & Mikkelsen, R. (2015). Sammen- for elevers psykososiale miljø. Kap 1: Klassens psykososiale miljø. Cappelen Damm Akademisk (16s.)</p> <p>Pensum 2.år</p> <p>Bøker</p> <p>Berg, K. og Collin-Hansen, R. (2012). Opplæringsomsorg, kap 5,7 (54s)</p> <p>Bunting, M. (red.).(2014). Tilpasset opplæring- i forskning og praksis. Kap 7, 11 (45s)</p> <p>Nordahl, T., Sørлие, M.-A., Manger, T, Tveit, A. (2005). Atferdsproblemer blant barn og unge. Teoretiske og praktiske tilnærminger. kap 5-7 (79s). Fagbokforlaget</p> <p>Reindal, S.M. & Hausstätter, R.S.(red).(2010). Spesialpedagogikk: fagidentitet og samfunnsnytte, kap 5,9 og 10 (39s). Cappelen Damm Akademisk</p> <p>Artikler</p> <p>Berg, K. (2013). Teachers' narratives on professional identities and inclusive education. Nordic studies in education vol. 33 (14s)</p> <p>Berg, K. (2014). Mellom politikk og etikk, i: Haugen, C & Hestbek, T. (red.). Pedagogikk, politikk og etikk (s 130-141). (11s) Universitetsforlaget</p> <p>Fosse, B.O. (2014). «Også de svakeste hadde noe å bidra med». Lærerstudenters læring om tilpasset opplæring, i: Elstad, E & Helstad, K. (red). Profesjonsutvikling i skolen. Universitetsforlaget (18s)</p> <p>Haug, P. (2015). Spesialundervisning og ordinær opplæring. Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk. Vol 1,2015, pp. 1-14 (14s).</p> <p>Henriksen, J.-O. & Vetlesen, A.J.(1998). Nærhet og distanse, kap 8, s 100-109 (9s)</p>
--	--	--

PPU452 1	Fagdidaktikk i biologi, deltid	Bård Knutsen	<p>Sjøberg, S. 2009. Naturfag som allmenndannelse. 3. utg. Oslo: Gyldendal akademisk</p> <p>Mork, S. M. og Erlien, W. (2010). Språk og digitale verktøy i naturfag. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Biologi: Kjemi: van Marion, P. og Strømme, A. 2015. Biologididaktikk. 2. utg. Oslo: Cappelen Damm akademisk</p> <p>I tillegg vil det bli utdelt og referert til litteratur på forelesningene som også er pensum.</p>
PPU452 2	Fagdidaktikk i fysikk, deltid	Bård Knutsen	<p>Sjøberg, S. 2009. Naturfag som allmenndannelse. 3. utg. Oslo: Gyldendal akademisk</p> <p>Mork, S. M. og Erlien, W. (2010). Språk og digitale verktøy i naturfag. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Fysikk: Angell, C., Bungum, B., Henriksen, E. K., Kolstø, S. D., Persson, J. og Renstrøm, R. (2011). Fysikkdidaktikk. Høyskoleforlaget.</p> <p>I tillegg vil det bli utdelt og referert til litteratur på forelesningene som også er pensum.</p>
PPU452 4	Fagdidaktikk i kjemi, deltid	Bård Knutsen	<p>Sjøberg, S. 2009. Naturfag som allmenndannelse. 3. utg. Oslo: Gyldendal akademisk</p> <p>Mork, S. M. og Erlien, W. (2010). Språk og digitale verktøy i naturfag. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Kjemi: Ringnes, V. og Hannisdal, M. (2006). Kjemi fagdidaktikk. Høyskoleforlaget.</p> <p>I tillegg vil det bli utdelt og referert til litteratur på forelesningene som også er pensum.</p>
PPU452 5	Fagdidaktikk i matematikk, deltid	Anders Sanne	<p>NB. Det vil komme endringer på denne lista etter evaluering av emnet våren 2017 og i rimelig tid før studiestart høsten 2017. Lista slik den står nå, er for lang. Noe litteratur vil bli merket som anbefalt tilleggslitteratur knyttet til tema.</p> <p>Amdal, A. K., Bjørnstad, A., & Sanne, A. (2011). Elevgenererte eksempler. Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning, 22(4), 18–22. Hentet fra http://www.caspar.no/artikkel_pdf/t-2011-4-6.pdf</p>

		<p>Alrø, H., & Skovsmose, O. (2004). Dialogic learning in collaborative investigation. <i>Nordic Studies in Mathematics Education</i>, 9(2), 39–59. Hentet fra http://ncm.gu.se/pdf/nomadopen/9_2_039062_alro.pdf</p> <p>Blomhøj, M. (1994). Ett osynligt kontrakt mellan elever och lärare. <i>Nämnamnaren</i>, 21(4), 36–43. Hentet fra http://ncm.gu.se/pdf/namnaren/3645_94_4.pdf</p> <p>Blomhøj, M. (2006). Mod en didaktisk teori for matematisk modellering. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (Red.), <i>Kunne det tænkes? Om matematikklæring</i> (s. 80–109). Albertslund: Malling Beck.</p> <p>Boaler, J. (1998). Open and Closed Mathematics: Student Experiences and Understandings. <i>Journal for Research in Mathematics Education</i>, 29(1), 41–62. http://doi.org/10.2307/749717</p> <p>Boaler, J., & Humphreys, C. (2005). <i>Connecting Mathematical Ideas: Middle School Video Cases to Support Teaching and Learning</i>. Pearson Education Canada.</p> <p>Boaler, J., & Staples, M. (2008). Creating mathematical futures through an equitable teaching approach: The case of Railside School. <i>Teachers College Record</i>, 110(3), 608–645. Retrieved from http://www.tcrecord.org/library/content.asp?contentid=14590</p> <p>Botten, G., Dalan, E., & Dalvang, T. (2008). Tilpasset matematikkopplæring i en inkluderende skole. <i>Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning</i>, 19(2), 23–27. Hentet fra http://www.caspar.no/tangenten/2008/t-2008-2.pdf</p> <p>Buchberger, B. (1990). Should Students Learn Integration Rules? <i>SIGSAM Bulletin</i>, 24(1), 10–17. Hentet fra http://portal.acm.org/citation.cfm?id=1095228</p> <p>Chapin, S. H., O'Connor, C., & Anderson, N. C. (2009). Classroom Discussions: Using Math Talk to Help Students Learn, Grades K-6. <i>Math Solutions</i>. Side 3–22, 44, 143–171.</p> <p>Erlwanger, S. H. (1973). Benny's conception of rules and answers in IPI mathematics. <i>Journal of Children's Mathematical Behavior</i>, 1(2), 7–26. Hentet fra http://www.uky.edu/~mfi223/EDC670OtherReadings_files/ErlwangersBenny.pdf</p>
--	--	--

		<p>Fjørtoft, H. (2016). Vurdering i matematikk: samtalens betydning i klasserommet. I H. Fjørtoft & L. V. Sandvik (Red.), Vurderingskompetanse i skolen: Praksis, læring og utvikling (s. 173–189). Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Fuglestad, A. B. (2009). Å være digital i matematikk. I H. Otnes (Red.), Å være digital i alle fag (s. 149–165). Oslo: Universitetsforlaget. Lenke til PDF</p> <p>Folke Larsen, A., Hein, M., & Wedege, T. (2006). Undersøgende læringsmiljø i matematik. Kritisk refleksion etter skoleperioden. MONA - Matematik- og Naturfagsdidaktik - Tidsskrift for undervisere, formidlere og forskere, (4), 7–20. Hentet fra http://www.ind.ku.dk/mona/2005-2006/MONA-2006-4-Unders_gendeL_ringsmilj_IMatematik.pdf/</p> <p>Gravemeijer, K., & Galen, F. van. (2003). Facts and algorithms as products of students' own mathematical activity. I J. Kilpatrick, W. G. Martin, & D. Schifter (Red.), A Research Companion to Principles and Standards for School Mathematics. Reston, VA: National Council of Teachers of Mathematics.</p> <p>Grouws, D. A., & Lembke, L. O. (1996). Influential factors in student motivation to learn mathematics: The teacher and classroom culture. I M. Carr (Red.), Motivation in mathematics (s. 39–62). Cresskill, USA: Hampton Press, Inc.</p> <p>Ildstad, G. B. (2016). Formativt arbeid på matematikkprøver. Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning, 27(2), 49–54.</p> <p>Jensen, A.-M. (2008). Utforsking av funksjonsuttrykk og de tilhørende grafene ved hjelp av GeoGebra. Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning, 19(3), 7–11. Hentet fra http://www.caspar.no/tangenten/2008/jensen308.pdf</p> <p>Jensen, A.-M., & Wæge, K. (2010). Undersøkende matematikkundervisning i videregående skole. Kommunikasjon - motivasjon - forståelse. Trondheim: Matematikksenteret. Hentet fra http://matematikksenteret.no/content/1740/Unders%C3%B8kende%20matematikk%20-%20aktiviteter</p>
--	--	---

		<p>Karlsen, L. (2014). Tenk det! Utforsking, forståelse og samarbeid - elever som tenker sjæl i matematikk. Oslo: Cappelen Damm akademisk.</p> <p>Kilpatrick, J., Swafford, J., & Findell, B. (2001). Adding it up: Helping children learn mathematics. Washington, DC: National Academy Press. Kapittel 4.</p> <p>Kristensen, T. E. (2008). Tilpasset opplæring innenfor fellesskapet. Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning, 19(2), 9 – 14. Hentet fra http://www.caspar.no/tangenten/2008/t-2008-2.pdf</p> <p>Lockhart, P. (2009). A Mathematician's Lament : How School Cheats Us Out of Our Most Fascinating and Imaginative Art Form. New York: Bellevue Literary Press.</p> <p>Niss, M., & Højgaard Jensen, T. (2002). Kompetencer og matematiklæring: Ideer og inspiration til udvikling af matematikundervisning i Danmark. Uddannelsesstyrelsens temahæfteserie. København: Undervisningsministeriet. Hentet fra http://static.uvm.dk/Publikationer/2002/kom/hel.pdf</p> <p>Morgan, C. (2001). The place of pupil writing in learning, teaching and assessing mathematics. I P. Gates (Red.), Issues in Teaching Mathematics (s. 232–244). London: Routledge Falmer.</p> <p>Pehkonen, E. (2003). Læreres og elevers oppfatninger som en skjult faktor i matematikkundervisningen. I B. Grevholm (Red.), Matematikk for skolen (s. 154–181). Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Pólya, G. (1945). How to solve it: a new aspect of mathematical method (s. 1-32). Princeton, N.J.: Princeton University Press.</p> <p>Radford, L., & Guérette, G. (2000). Second Degree Equations in the Classroom: A Babylonian Approach. I V. J. Katz (Red.), Using History to Teach Mathematics : An International Perspective (s. 69–75). Washington, D.C.: The Mathematical Association of America.</p> <p>Skemp, R. R. (1976). Relational Understanding and Instrumental Understanding. Mathematics Teaching, 77(77), 20–26. Hentet fra http://www.grahamtall.co.uk/skemp/pdfs/instrumental-relational.pdf</p>
--	--	---

		<p>Skovsmose, O. (2003). Undersørgelseslandskaber. I M. Blomhøj, H. Alrø, & O. Skovsmose (Red.), Kan det virkelig passe? Om matematiklæring (s. 143–158). København: Forlag Malling Beck.</p> <p>Smith, K. (2009). Grisen blir ikke feitere jo mer vi veier den. Tangenten - Tidsskrift for matematikkundervisning, 20(1), 38–42. Hentet fra http://www.caspar.no/artikkel_pdf/38c_t2009-1.pdf</p> <p>Stein, M. K., Engle, R. A., Smith, M. S., & Hughes, E. K. (2008). Orchestrating Productive Mathematical Discussions: Five Practices for Helping Teachers Move Beyond Show and Tell. <i>Mathematical Thinking and Learning</i>, 10(4), 313–340. http://doi.org/10.1080/10986060802229675</p> <p>Stengrundet, S., Kalvø, T., & Jensen, A.-M. (2015). Undersøkende matematikkundervisning i videregående skole II: Kommunikasjon - motivasjon - forståelse. Trondheim: Matematikksenteret. Hentet fra http://www.matematikksenteret.no/attachment/2836/vgs_hefte_skjerm_samla.pdf</p> <p>Stigler, J. W., & Hiebert, J. (2009). <i>The Teaching Gap: Best Ideas from the World's Teachers for Improving Education in the Classroom</i>. Free Press.</p> <p>Tall, D., & Vinner, S. (1981). Concept image and concept definition in mathematics with particular reference to limits and continuity. <i>Educational Studies in Mathematics</i>, 12(2), 151–169. http://doi.org/10.1007/bf00305619</p> <p>Thorvaldsen, S. (2002). <i>Matematisk kulturhistorie : Artikkelsamling (Bd. 4/2002)</i>. Tromsø: Høgskolen i Tromsø Eureka forlag. Kapittel 4. Hentet fra http://munin.uit.no/bitstream/handle/10037/3247/book.pdf</p> <p>Vesterdal, A. L. Ø. (2011). Kommunikasjon mellom lærer og elever i et undersøkende og et tradisjonelt matematikklasserom (s. 7-27). Institutt for matematiske fag. Hentet fra http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:no:ntnu:diva-12934</p> <p>Wæge, K. (2007). Elevenes motivasjon for å lære matematikk og undersøkende matematikkundervisning (s. 9-25 og s. 51-75). Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim. Hentet fra http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:no:ntnu:diva-1813</p>
--	--	---

			<p>Young, J. W. A. (1924). The Teaching Mathematics. I J. W. A. Young (Red.), The Teaching of Mathematics in the Elementary and Secondary School. New York: Longmans, Green & Co.</p> <p>Wiliam, D. (2007). Five «Key Strategies» for Effective Formative Assessment. Reston, VA: National Council of Teachers of Mathematics.</p> <p>Wæge, K. (2013). Lærerens og klasseromskulturens betydning for elevens motivasjon i matematikk. I T. L. Hoel, M. B. Postholm, G. Engvik, & T. A. Hestbek (Red.), Klasseledelse – for elevenes læring (s. 173–186). Trondheim: Akademika forlag.</p> <p>Wæge, K. (2015). Samtaletrekk – redskap i matematiske diskusjoner. Tangenten - Tidsskrift for matematikundervisning, 26(2), 22–27. Hentet fra http://www.matematikkenteret.no/multimedia/3033/Wage-Samtaletrekk-Tangenten-2-2015-Wage.pdf</p>
PPU453 1	Fagdidaktikk i geografi, deltid	Anne Rakstad Pettersen	<p>Bøker (Felles for samfunnsfag)</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014). Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Bøker (geografi)</p> <p>Mikkelsen, R. og P.J. Sætre (red) (2015). Geografididaktikk for klasserommet - en innføringsbok for studenter og lærere. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.</p> <p>Artikler og utdrag av bøker – obligatoriske</p> <p>Legges ut som PDF på Its Learning</p> <p>Andersland, S. (2010). Fagrapport samfunnsfag. I Vavik, L., Andersland, S., Arnesen, T. E., Arnesen, T., Espeland, M., Flatøy, I., Grønsdal, I., Fadnes, P., Sømoe, K. & Tuset, G. A. Skolefagsundersøkelsen 2009: Utdanning, skolefag og teknologi. HSH-rapport 2010/1. Høgskolen Stord/Haugesund, Stord, s. 189-208. (19s)</p>

		<p>Fjær, O. (1997). Geografi i den videregående skolen: Fra Haffner og Knudsen til Reform' 94. PS-skrift nr. 3 1997. Program for skoleforskning, NTNU, Trondheim, s.1-23, 36-39. (28s.).</p> <p>Fjær, O. (2002). Tidsbilder av et tettsted. Et metodeforsøk i geografiundervisninga. I Setten and Rudsar (ed.) Geographical Methods – Power and Morality in Geography. Acta Geographica Serie A. Nr.2. s. 137-149 (13s)</p> <p>Fjær, O og Rød, J. K. (2006). Geografi og kunnskapsløftet – også et faglig løft? Foredrag holdt på "the 2006 Symposium of the Commission on Geographical Education and the International Geographical Union", Brisbane Australia, juni 2006 - norsk versjon (6s).</p> <p>Fjær, O. (2007). Kunnskap og bevissthet i geografi. Hva kan elevene når de starter i videregående skole. Foredrag holdt på Nordic Geographers Meeting (NGM) i Bergen, juni 2007. (10s)</p> <p>Hegstad, K.S. (2010). Stedkunnskap i geografi fellesfag. Praksis og intensjoner. Masteroppgave i geografi, NTNU, Trondheim, s. 27-62 (35s)</p> <p>Hepsø, A. (2001). Samfunnsfagsamtalen. PLU. (5s)</p> <p>Hepsø, A.(2008). Narrativ skriving i samfunnsfag på ungdomstrinnet. I R.T. Lorentzen & J. Smidt(red), Å skrive i alle fag (s. 228-236). Oslo: Universitetsforlaget. (10s)</p> <p>Holt-Jensen, A. (2007). Hvorfor er geografi et viktig fag. I Hva er geografi, s. 13-25. Oslo: Universitetsforlaget. (13s)</p> <p>Haubrich, H. (1992). Internasjonalt charter om utdanning og undervisning i geografi. Kommisjonen for geografiutdanning, International Geographical Union. Oversatt av Steinar Wennevold. (19s)</p> <p>Kringstad, T. og Kvithyld, T. (2003) Skriving på ungdomstrinnet. Fem prinsipper for god skriveopplæring. I Bedre skole nr. 2, s. 71-79 (9s)</p> <p>Mikkelsen, Rolf (2014). Prøver og vurdering i geografi. I Fjær, Sætre, Hokseggen (red.) Geografi på timeplanen. Acta Geographica – Trondheim, serie B, nr.16 (2014). s.87 – 97 (10s)</p>
--	--	---

		<p>Mikkelsen, Rolf (2007). Verdensfaget geografi og geografididaktikken. I Mikkelsen, R. og Fladmoe, H. (red.) Lektor – adjunkt – lærer. Innføringsbok i praktisk pedagogisk utdanning. Oslo: Universitetsforlaget. s. 287- 305 (18s)</p> <p>Nordskog, E. (2008). Kunnskapsløftet: Et løft for lærebøker i geografi. I Fjær, O. og E. Eikli. Geografi og Kunnskapsløftet. Acta Geographica – Trondheim. Serie B, no. 15, NTNU s. 81-103. (22s)</p> <p>Overrein, P. og Madsen, R. (2014) Grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag. I Skovholt, K. (red.) Innføring i grunnleggende ferdigheter. Praktisk arbeid på fagenes premisser, s. 126-172. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (46s)</p> <p>Remmen, Kari Beate og Merethe Frøyland (2013). Feltarbeid i en geotop – et rammeverk. I Kimen 1/13, s. 57-72. Oslo: Naturfagsenteret (15s)</p> <p>Remmen, Kari Beate og Merethe Frøyland (2013). Jammen vi vet jo ikke hva vi skal se etter...- Hvordan geobriller kan hjelpe elevene til å anvende geofaglig kunnskap ute i felt. I Kimen 1/13, s. 73-81. Oslo: Naturfagsenteret. (8s)</p> <p>Remmen, Kari Beate og Merethe Frøyland (2013). Etterarbeid i klasserommet – oppgaver som hjelper elevene til å bearbeide dataene fra feltarbeid. I Kimen 1/13, s. 82-87. Oslo: Naturfagsenteret. (5s)</p> <p>Skrivesenteret. (2015). Hva er skriving i samfunnsfag? Hentet 22.08.16, fra http://www.skrivesenteret.no/ressurser/hva-er-skriving-i-samfunnsfag/</p> <p>Læreplaner</p> <p>Læreplaner fra kunnskapsløftet finnes på www.udir.no/kl06</p> <p>Samfunnsfag (grunnskolen),</p> <p>Geografi fellesfag, (videregående)</p> <p>Samfunnsfag (videregående)</p>
--	--	--

		<p>Politikk, individ og samfunn (programfag med samfunnsgeografi - videregående)</p> <p>Geofag (programfag – videregående)</p> <p>Artikler – anbefalte</p> <p>Legges ut som PDF på Its Learning.</p> <p>Det kan komme anbefalte artikler igjennom semestret, listen revideres ved semestrets slutt.</p> <p>Andersen, H. P (1997). Globale miljøemner i et komparativt, geografi-didaktisk perspektiv. I Sægvog, B. R., Fjær O. og Bakken, B. T. (red.) Om byen og geografien. Arbeider fra Geografisk institutt, Universitetet i Trondheim, GI serie A. No 17. Rapport fra Norske Geografers Forenings årskonferanse, Trondheim, 3. og 4. Januar 1997. s. 231-238 (7 s.)</p> <p>Fjær, O. (2001). Kulturlandskapet i geografiundervisningen på videregående skole: En måte å gjøre det på. Norsk Geografisk Tidsskrift. Vol 55, 42-45. Oslo (4s)</p> <p>Fjær, O. (2008). Programfagene i geografi. Mot mer geofag og mindre samfunnsgeografi? Foredrag ved Norsk Geografisk Selskap sin konferanse i Trondheim 26.-27. mars 2008. (9 s)</p> <p>Gold, J.R., Jenkins, Lee, Monk, Riley, Shephard, Unwin (1991). Fieldwork, Teaching Geography in higher Education. A Manual of Good Practice. Basil Blackwell Ltd. Oxford, s. 21-36 (15 s).</p> <p>Jünge, Å (1996). Reform'94 og geografifaget. Om fagplanar, elevar, lærebøker, lærarar - med undersøkingar frå videregående skole i Nord-Trøndelag. Seminarinnlegg ved hovudfagseksamen i geografi våren 1996. GIN nr. 1 - 1997. (13s)</p> <p>Limstrand, I. (1997). Om geografi og danning. Kan geografifaget bidra til å utdanne reflekterte og deltakende samfunnsmennesker? Semesteroppgave i geografi fagdidaktikk, PPU II, NTNU - Trondheim, våren 1997 (24 s).</p> <p>Mikkelsen, R (2008). Geografi i K06 – læreplanprosess, utfordringer og endringer. Foredrag ved Norsk Geografisk Selskap sin konferanse i Trondheim 26.-27. mars 2008. (17 s)</p>
--	--	---

			<p>Rød, J.K., W. Larsen & E.Nilsen. (2010). Learning geography with GIS: Integrating GIS into upper secondary school geography curricula. Norsk Geografisk Tidsskrift 64(1), 21-35. (14 s)</p> <p>Skogland, M. (1999). Geografi på ungdomstrinnet – et glemt kapittel? Program for skoleforskning. PS-skrift nr 8, 1999, NTNU, Trondheim, s. 65-112. (47 s).</p> <p>Læreplaner</p> <p>Eldre læreplaner fra før kunnskapsløftet</p> <p>Internettressurser.</p> <p>Studenten skal dessuten sette seg inn i én internettressurs i geografi. Eksempler:</p> <p>Geografi, Gyldendal forlag: http://www.gyldendal.no/geografi/</p> <p>Geografi, Cappelen forlag: http://geografi.cappelendam.no/</p> <p>Geografi, Aschehoug forlag: http://www.lokus.no/11-13/Terra-nova.-Elev</p> <p>Naturfagsenteret, Nasjonalt senter for naturfag, NTNU og UIO: http://viten.no/ (Norge blir til)</p> <p>FN-sambandet: http://www.globalis.no</p> <p>Statens kartverk m. fl: www.kartiskolen.no</p> <p>Statens kartverk: www.norgeskart.no</p>
PPU453 2	Fagdidaktikk i historie, deltid	Lars Busterud	<p>Lund, Erik; Historiedidaktikk. En håndbok for studenter og lærere 4. utgave, Oslo: Univeritetsforlaget 2013 (200 s)</p> <p>Lenz, Claudia og Risto Nilssen, Trond (red); Fortiden i nåtiden. Nye veier i formidlingen av andre verdenskrigs historie, Oslo, Universitetsforlaget, 2011 (Innledning: historiekultur, historiebevissthet og historisk kompetanse. Historieforståelse og holocaust i Kunnskapsløfte. Religiøs historiebruk ved tidligere konsentrasjonsleire. «Han vet det er sant, for han har vært der» - tidsvitner som</p>

			<p>historieformidlere. Formidling av annen verdenskrig i et flerkulturelt klasserom. Hvordan kvalifisere elevenes historiebevissthet ved å bruke bilder? Tema: tyskerjenter)) (ca 110 s)</p> <p>Karlsson, Klas-Göran og Zander, Ulf (red); Historien är nu. En introduksjon til historiedidaktikken, 2. utgave, Lund: Studentlitteratur (Del 1: Historiedidaktikens teori) (50 s)</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014). Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring. Oslo: Universitetsforlaget.</p>
PPU453 3	Fagdidaktikk i samfunnskunnskap, deltid	Arve Hepsø	<p>Bøker: (Felles for samfunnsfag)</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014): <i>Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring</i>, Universitetsforlaget.</p> <p>Bøker (samfunnskunnskap):</p> <p>Damsgaard, H.L. og Eftedal C. I. (2014) <i>....men hvordan gjør vi det?</i> Tilpasset opplæring i videregående skole, Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 1, 3, 4, 5 og 6</p> <p>Koritzinsky, Theo (2014): <i>Samfunnskunnskap – fagdidaktisk innføring</i>, Universitetsforlaget.</p> <p>Solhaug/Børhaug (2012): <i>Skolen i demokratiet - demokratiet i skolen</i>, Universitetsforlaget</p> <p>Børhaug, Christophersen; Aarre (2014): <i>Introduksjon til samfunnskunnskap, fagstoff og didaktikk</i>, Det norske samlaget</p> <p>Artikler – obligatorisk</p> <p><u>Artiklene legges ut som PDF på Its Learning</u></p> <p><u>Det kan komme flere artikler igjennom semestret, listen revideres ved semestrets slutt.</u></p> <p>Eidsvåg, Inge (2007) <i>Det digitale klasserom</i>, Utdanningsnytt, nr. 17</p> <p>Halvorsen, K.A. (2007) <i>Svar på Eidsvågs skrekkvisjon om IKT i skolen</i>, Utdanningsnytt, nr. 18.</p> <p>Kringstad og Kvithyld (2013): <i>Fem prinsipper for god skriveopplæring i Bedre skole nr.2</i></p>

			<p>Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning (2015): Skrivning i samfunnsfag</p> <p>Læreplaner</p> <p>Læreplaner fra kunnskapsløftet</p> <p>Samfunnsfag (grunnskolen),</p> <p>Fellesfaget samfunnsfag, (videregående)</p> <p>Politikk, individ og samfunn (programfagene: Politikk og menneskerettigheter, Sosialkunnskap, Sosiologi og sosialantropologi)</p> <p>Bøker - anbefalt</p> <p>Damsgaard, H.L. og Eftedal C. I. (2014) <i>....men hvordan gjør vi det?</i> Tilpasset opplæring i videregående skole, Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 4 og 6</p> <p>Solhaug, Børhaug, Stugu, Haugaløkken (red.) (2012): <i>Skolen, nasjonen og medborgaren</i>, Tapir Akademiske Forlag, kap. 1, 8 og 9</p> <p>Artikler - anbefalt</p> <p><u>Det kan komme anbefalte artikler igjennom semestret, listen revideres ved semestrets slutt.</u></p> <p>Hepsø,A.(2008). Narrativ skrivning i samfunnsfag på ungdomstrinnet. I R.T. Lorentzen & J. Smidt(red), <i>Å skrive i alle fag</i> (s. 228-236). Oslo: Universitetsforlaget. (10 sider)</p>
PPU454 1	Fagdidaktikk i engelsk, deltid	Tora Olsen	<p>Required reading</p> <p>Birketveit, A. & Williams, G. (2013). Literature for the English classroom. Bergen: Fagbokforlaget. (Selected chapters).</p>

			<p>Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (2014). <i>Fremmedspråksdidaktikk*</i>. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Selected chapters).</p> <p>Harmer, J. (2015). <i>The Practice of English Language Teaching*</i>. Essex: Pearson Education Limited. (5th edition). (Selected chapters).</p> <p>Otnes, H. (red.) (2009). <i>Å være digital i alle fag</i>. Oslo: Universitetsforlaget. (Chapters 1 og 5)</p> <p>Vestli, E.N. (2008). <i>Fra sokkel til klasserom: litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen</i> (Vol. nr. 13 / august 2008). Halden: Fremmedspråksenteret. (Compendium, ITL)</p> <p>Språkfag: Idéhefter for lærere 3 & 4. Trondheim: Tapir akademisk forlag. (Some articles)</p> <p>Articles and material in Compendium (ITL)</p> <p>Young Adult Fiction:</p> <p>Alexie, Sherman (2007). <i>The Absolutely True Diary of a Part-Time Indian</i></p> <p>Cisneros, Sandra (1984). <i>The House on Mango Street</i></p> <p>Wilson, Jaqueline (2001). <i>Dustbin Baby</i></p> <p>Chbosky, Stephen (1999). <i>The Perks of Being a Wallflower</i></p> <p>Haddon, Mark (2003). <i>The Curious Incident of the Dog in the Night-Time</i></p>
PPU454 3	Fagdidaktikk i norsk, deltid	Per Christian Hestbek (kull 17-19)	<p>Fjørtoft, H. (2014). <i>Norskdidaktikk</i>. Bergen: LNU/Fagbokforlaget.</p> <p>Smidt, Jon (2009) (red.). <i>Norskdidaktikk – ei grunnbok</i>. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Kverndokken, Kåre (2012). <i>101 måter å lese leseleksa på – om lesing, lesebestillinger og tekstvalg</i>. Bergen: Fagbokforlaget.</p>

Kverndokken, Kåre (2016). *101 måter å fremme muntlige ferdigheter på - om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk*. Bergen: Fagbokforlaget.

Anbefalt litteratur

Aase, Laila. (2005). Norskfagets danningspotensial i fortid og samtid. I Aasen, Arne J. & Sture Nome (red.): *Det nye norskfaget*. Fagbokforlaget /LNU (s. 35-47)

Bakken, Jonas (2013). «Retorikk i revidert læreplan», *Norsklæreren* 1.

Bjerke, Christian (2013): «Orientering om forslag til justert læreplan i norsk», *Norsklæreren* 1.

Fjørtoft, H. (2014). *Norskdidaktikk*. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 2 og 3)

Steinfeld, Toril (2012): «Norskplanen som verneplan?», *Norsklæreren* 2.

Smidt, Jon. (2009). Norskfagets dimensjoner. I J. Smidt (red.): *Norskdidaktikk – ei grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget

Revidert læreplan i norsk, juni 2013: <http://www.udir.no/kl06/NOR1-05/>

Børresen, Beate, Lise Grimnes og Sigrun Svenkerud (2012). *Muntlig kompetanse*. Bergen: Fagbokforlaget.

Fjørtoft, Henning (2006). Vurdering av muntlige ferdigheter. *Norsklæreren* 4/2006.

Fjørtoft, H. (2014). *Norskdidaktikk*. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 5)

Solheim, Randi (2009). Ein mangfaldig språkleg kvardag. I J. Smidt (red.): *Norskdidaktikk – ei grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Solheim, Randi (2009). Å arbeide med og på nynorsk. I J. Smidt (red.): *Norskdidaktikk – ei grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Anmarkrud, Øistein og Ivar Bråthen (2013). «God undervisning i lesestrategier – hva klasseromsforskning har lært oss», *Skriv! Les! 1*, Akademika.

		<p>Elstad, Eivind og Are Turmo (2012). <i>Hva er læringsstrategier?</i>, kap 1, Universitetsforlaget.</p> <p>Fjørtoft, H. (2014). <i>Norskdidaktikk</i>. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 4)</p> <p>Kverndokken, Kåre (2012). <i>101 måter å lese leseleksa på</i>, (utdrag). Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Maagerø, Eva og Elise Seip (2012). <i>Å lese i alle fag</i>, Universitetsforlaget. (kap 1)</p> <p>Mossige, Margunn: «Lesing er...», Lesesenteret, 2011.</p> <p>Roe, Astrid (2014). <i>Lesedidaktikk – etter den første leseopplæringen</i>. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Skjæveland, Kristine og Margunn Mossige: «Læringsstrategier i flere fag», NDLA: http://ndla.no/nb/node/120718</p> <p>Eide, Ove (2006). «Frå kanon til literacy?», <i>Norsklæreren</i> 1/2006</p> <p>Fjørtoft, H. (2014). <i>Norskdidaktikk</i>. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 7)</p> <p>Paulson, Sarah. (1995). « En litterær kanon?» Motskrift 1/95. INL, Universitetet i Trondheim</p> <p>Penne, Sylvi (2012): <i>Litteratur og film i klasserommet</i>, Universitetsforlaget. (utdrag)</p> <p>Skaftun, Atle (2011): <i>Litteraturens nytteverdi</i>, Universitetsforlaget. (utdrag)</p> <p>Skardhamar, Anne Kari (1993). <i>Litteraturundervisning</i> (utdrag), Tano.</p> <p>Aasen, Arne Johannes (2009). <i>Ungdom og tekstkultur</i>. I J. Smidt (red.): <i>Norskdidaktikk – ei grunnbok</i>. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Hertzberg, Frøydis. 1999. <i>Vurdering av muntlig - det går an</i>. I Hertzberg, Frøydis & Astrid Roe (red.): <i>Muntlig norsk</i>. Oslo: Tano Aschehoug. (s. 189-198)</p> <p>Hoel, Torlaug L. (1997). «Dei første 20 gongene», <i>Norsklæreren</i> 5.</p>
--	--	---

		<p>Kverndokken, Kåre (2016). <i>101 måter å fremme muntlige ferdigheter på - om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk. (Utdrag)</i> Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Penne, Sylvi & Frøydis Hertzberg. (2008). <i>Muntlige tekster i klasserommet</i>. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Guldal, Tale og Hildegunn Otnes. (2011). Grammatikkundervisning. . I Guldal og Otnes (red.): <i>Grammatikkundervisning</i>. Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.</p> <p>Hognestad, Jan K. (2006). Henger det nye norskfaget sammen? Noen refleksjoner med utgangspunkt i språkemnene i den nye norskplanen. <i>Norsklæreren 2</i></p> <p>Hognestad, Jan K. (2013). Språkdelen av norskfaget – i læreplan og klasserom. <i>Norsklæreren 3</i>.</p> <p>Iversen, Harald Morten, Hildegunn Otnes & Marit Skarbø Solem. (2011). <i>Grammatikken i bruk – i tekst og klasserom</i>. Cappelen Akademisk Forlag. (særlig kap. 1, men gjerne hele boka)</p> <p>Iversen, Harald Morten. (2009). Funksjonell grammatikk – noen didaktiske og pragmatiske tilnærminger. I Smidt, Jon (red.): <i>Norskdiraktikk – ei grunnbok</i>. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Iversen, Harald Morten, & Hildegunn Otnes. (2011). Grammatikken i bruk – i arbeid med tekster. <i>Norsklæreren 3</i>. http://www.norskundervisning.no/images/stories/norsklaereren/nr0311/iversenotnes.pdf</p> <p>Iversen, Harald Morten, Marit Nygård & Hildegunn Otnes. (2013). Grammatikkens plass i norskfaget – et innspill til revisjon av læreplanen. <i>Norsklæreren 2</i>.</p> <p>Kulbrandstad, Lars. (2000). "På jakt etter Shakeel og Duyen blant kløyvd infinitiv og tjukk l - framstillingen av språklig variasjon i norskbøker for ungdomstrinnet." I Anne Golden og Helene Uri (red.) <i>Andrespråk, tospråklighet, norsk. Festskrift til Anne Hvenekilde</i>: Oslo: Unipub forlag.</p> <p>Nergaard, Mette og Ingebjørg Tonne (red.) (2008). <i>Språkdiraktikk</i>. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Otnes, Hildegunn & Bente Aamotsbakken. (2006). <i>Tekst i tid og rom</i>. Oslo: Samlaget (s. 13-24)</p>
--	--	---

			Otnes, Hildegunn. (2011). På oppdagelsesferd i forfeltet i norske setninger. I Guldal og Otnes (red.): <i>Grammatikkundervisning</i> . Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.
		Randi Farstad (kull 16-18)	<p>Anbefalt litteratur, norsk fagdidaktikk, 2017-2018 –FPPU (fortsettelse fra 2016)</p> <p>Dette er en liste med anbefalt litteratur knyttet til studiets temaer. Vi vil trolig også føye til noen flere forslag i løpet av semesteret. Vi oppfordrer studentene til å lese mest mulig av litteraturen på denne lista. Det vil også bli aktuelt å fordype seg i noe av litteraturen i forbindelse med semesteroppgaven. Konkrete lesebestillinger for hver norskdidaktikkøkt vil bli lagt ut noen dager i forkant.</p> <p>For dere som vil kjøpe et par norskdidaktiske bøker, foreslår vi:</p> <p>Fjørtoft, H. (2014). <i>Norskdidaktikk</i>. Bergen: LNU/Fagbokforlaget.</p> <p>Smidt, Jon (2009) (red.). <i>Norskdidaktikk – ei grunnbok</i>. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Kverndokken, Kåre (2012). <i>101 måter å lese leseleksa på – om lesing, lesebestillinger og tekstvalg</i>. Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Kverndokken, Kåre (2016). <i>101 måter å fremme muntlige ferdigheter på - om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk</i>. Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Norskfaget og læreplanen</p> <p>Aase, Laila. (2005). <i>Norskfagets danningspotensial i fortid og samtid</i>. I Aasen, Arne J. & Sture Nome (red.): <i>Det nye norskfaget</i>. Fagbokforlaget /LNU (s. 35-47)</p> <p>Bakken, Jonas (2013). «Retorikk i revidert læreplan», <i>Norsklæreren</i> 1.</p> <p>Bjerke, Christian (2013): «Orientering om forslag til justert læreplan i norsk», <i>Norsklæreren</i> 1.</p> <p>Fjørtoft, H. (2014). <i>Norskdidaktikk</i>. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 2 og 3)</p> <p>Steinfeld, Toril (2012): «Norskplanen som verneplan?», <i>Norsklæreren</i> 2.</p>

		<p>Smidt, Jon. (2009). Norskfagets dimensjoner. I J. Smidt (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Revidert læreplan i norsk, juni 2013: http://www.udir.no/kl06/NOR1-05/</p> <p>Muntligdidaktikk</p> <p>Børresen, Beate, Lise Grimnes og Sigrun Svenkerud (2012). Muntlig kompetanse. Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Fjørtoft, Henning (2006). Vurdering av muntlige ferdigheter. Norsk læreren 4/2006.</p> <p>Fjørtoft, H. (2014). Norskdidaktikk. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 5)</p> <p>Hertzberg, Frøydis. 1999. Vurdering av muntlig - det går an. I Hertzberg, Frøydis & Astrid Roe (red.): Muntlig norsk. Oslo: Tano Aschehoug. (s. 189-198)</p> <p>Hoel, Torlaug L. (1997). «Dei første 20 gongene», Norsk læreren 5.</p> <p>Kverndokken, Kåre (2016). 101 måter å fremme muntlige ferdigheter på - om muntlig kompetanse og muntlighetsdidaktikk. (Utdrag) Bergen: Fagbokforlaget.</p> <p>Penne, Sylvi & Frøydis Hertzberg. (2008). Muntlige tekster i klasserommet. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Faglitteratur språkdidaktikk</p> <p>Guldal, Tale og Hildegunn Otnes. (2011). Grammatikkundervisning. . I Guldal og Otnes (red.): Grammatikkundervisning. Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.</p> <p>Hognestad, Jan K. (2006). Henger det nye norskfaget sammen? Noen refleksjoner med utgangspunkt i språkemnene i den nye norskplanen. Norsk læreren 2</p> <p>Hognestad, Jan K. (2013). Språkdelen av norskfaget – i læreplan og klasserom. Norsk læreren 3.</p>
--	--	--

		<p>Iversen, Harald Morten, Hildegunn Otnes & Marit Skarbø Solem. (2011). Grammatikken i bruk – i tekst og klasserom. Cappelen Akademisk Forlag. (særlig kap. 1, men gjerne hele boka)</p> <p>Iversen, Harald Morten. (2009). Funksjonell grammatikk – noen didaktiske og pragmatiske tilnærminger. I Smidt, Jon (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Iversen og Otnes (2011): "Grammatikken i bruk - i arbeid med tekster", Norsk læreren nr.3. http://docplayer.me/387242-Grammatikken-i-bruk-i-arbeid-med-tekster.html</p> <p>Iversen, Harald Morten, Marit Nygård & Hildegunn Otnes. (2013). Grammatikkens plass i norskfaget – et innspill til revisjon av læreplanen. Norsk læreren 2.</p> <p>Kulbrandstad, Lars. (2000). "På jakt etter Shakeel og Duyen blant kløyvd infinitiv og tjukk l - framstillingen av språklig variasjon i norsk bøker for ungdomstrinnet." I Anne Golden og Helene Uri (red.) Andrespråk, tospråklighet, norsk. Festskrift til Anne Hvenekilde: Oslo: Unipub forlag.</p> <p>Nergaard, Mette og Ingebjørg Tonne (red.) (2008). Språkdidaktikk. Oslo: Universitetsforlaget</p> <p>Otnes, Hildegunn & Bente Aamotsbakken. (2006). Tekst i tid og rom. Oslo: Samlaget (s. 13-24)</p> <p>Otnes, Hildegunn. (2011). På oppdagelsesferd i forfeltet i norske setninger. I Guldal og Otnes (red.): Grammatikkundervisning. Idéhefter for lærere, nr. 4. Trondheim: Tapir.</p> <p>Solheim, Randi (2009). Ein mangfaldig språkleg kvardag. I J. Smidt (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Solheim, Randi (2009). Å arbeide med og på nynorsk. I J. Smidt (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Lesing og leseundervisning</p> <p>Anmarkrud, Øistein og Ivar Bråthen (2013). «God undervisning i lesestrategier – hva klasseromsforskning har lært oss», Skriv! Les! 1, Akademika.</p>
--	--	--

Elstad, Eivind og Are Turmo (2012). Hva er læringsstrategier?, kap 1, Universitetsforlaget.

Fjørtoft, H. (2014). Norskdidaktikk. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 4)

Kverndokken, Kåre (2012). 101 måter å lese leseleksa på, (utdrag). Bergen: Fagbokforlaget.

Maagerø, Eva og Elise Seip (2012). Å lese i alle fag, Universitetsforlaget. (kap 1)

Mossige, Margunn: «Lesing er...», Lesesenteret, 2011.

Roe, Astrid (2014). Lesedidaktikk – etter den første leseopplæringen. Oslo: Universitetsforlaget.

Skjæveland, Kristine og Margunn Mossige: «Læringsstrategier i flere fag», NDLA:
<http://ndla.no/nb/node/120718>

Litteraturdidaktikk

Eide, Ove 2006). «Frå kanon til literacy?», Norsk læreren 1/2006

Fjørtoft, H. (2014). Norskdidaktikk. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 7)

Paulson, Sarah. (1995). « En litterær kanon?» Motskrift 1/95. INL, Universitetet i Trondheim

Penne, S. (2010). Litteratur og film i klasserommet. Didaktikk for ungdomstrinnet og videregående skole. (Utdrag)

Penne, S. (2013). Skjønnlitteraturen i skolen i et literacy-perspektiv. I D.Skjelbred og A. Veum (red). Literacy i læringskontekster. Oslo, Cappelen Akademisk.

Skaftun, Atle (2009): Litteraturens nytteverdi , Universitetsforlaget. (utdrag s 7-25).

Skardhamar, Anne Kari (1993). Litteraturundervisning (utdrag), Tano.

Aasen, Arne Johannes (2009). Ungdom og tekstkultur. I J. Smidt (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok. Oslo: Universitetsforlaget.

		<p>Litteratur om sakprosa i skolen</p> <p>Kalleberg, Kirsten & Astrid E. Kleiveland (red.) (2010). Sakprosa i skolen. Bergen: Fagbokforlaget/LNU</p> <p>(Hele boka er interessant og relevant, men kanskje er innledninga + kap. 1, 3 og 6 de med mest overordna perspektiv. Vi legger ut innledninga i scannet versjon på ITL.) (I denne boka fins også selve tekstene som ble foreslått som sakprosakanon for skolen.)</p> <p>Jomisko, Anne L. & Trygve R. Gundersen (red.) (2011). Ingen naken dame på forsiden: norske sakprosaetekster. Bergen: Fagbokforlaget/LNU.</p> <p>(Hele boka er interessant og relevant, og den inneholder mange sakprosaeksempler og oppgaver til bruk i skolen. Blant annet innledningskapitlet kan være relevant å lese.)</p> <p>Tønnesson, Johan (2011): Hva er sakprosa? I: Hva er sakprosa? Oslo: Universitetsforlaget (21 s)</p> <p>Hertzberg, Frøydis. (2008). Sjangerskriving i ungdomsskolen: fortelling er ikke nok, I L. Bjar (red.): Det er språket som bestemmer!. Bergen: Fagbokforlaget. s. 223–241.</p> <p>Iversen, H. M. og H. Otnes. (2010). "Gaza-SMSen" – en moderne sakprosaetekst. Norsk læreren nr 3. (http://www.norskundervisning.no/images/stories/norsklaereren/nr0310/gazasms.pdf)</p> <p>Pensum, norsk fagdidaktikk, 2017-2018 -FPPU</p> <hr/> <p>Dette er pensumlista for 2017-2018. Vi tar forbehold om at det kan skje visse endringer, men stort sett vil den se slik ut. En del artikler/kapitler vil bli lagt ut digitalt. Når det gjelder noen av bøkene, inngår flere av kapitlene på pensum. Disse bøkene må enten kjøpes eller lånes på biblioteket (evt. kopiere kapitlene). Det gjelder følgende bøker:</p> <p>Fjørtoft, H. (2014). Norskdidaktikk. Bergen: LNU/Fagbokforlaget.</p> <p>Kverndokken, K. (2014). 101 skrivegrep. Bergen: Fagbokforlaget.</p>
--	--	--

		<p>Iversen, H. M. & H. Otnes (2016). Å lære å skrive. Tekstkompetanse i norskfagets skriveopplæring. Oslo: Universitetsforlaget.</p> <p>Askeland, Norunn og Bente Aamotsbakken (2013). Hvordan bli en god skriver? Elevrefleksjoner fra norsk-klasserommet. I Skjelbred, D. og A. Veum (red.): Literacy i læringskontekster. Oslo: Cappelen Damm Akademisk , s. 249 – 263.</p> <p>Aase, Laila (2012). Skriveprosesser som danning. I Matre, S., R. Solheim og D. Sjøhelle (red): Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser. Oslo: Universitetsforlaget , s.48-58.</p> <p>Bakke, J.O.(2014). Å «late tanker» med penn og tastatur. I Kverndokken, K.(red.). 101 skrivegrep. Bergen: Fagbokforlaget, s. 56-75.</p> <p>Blikstad-Balas, M. (2015). Gåten kreativ tekst: Hvordan kan vi fremme elevenes kreative skriving? Norsk læreren 2, s. 30-37.</p> <p>Berge, Kjell Lars (2012). Retorisk dannelse som grunnlag for demokratisk medborgerskap i skolen: om de grunnleggende ferdighetene skriving og muntlighet i Kunnskapsløftet. I Berge, K.L. og J. H. Stray (red). Demokratisk medborgerskap i skolen. Oslo: Universitetsforlaget, s. 79-101.</p> <p>Bjørkvold, Tuva (2011). «Nysgjerrigper – en motor for motivasjon.» I Bedre skole 4/11, s. 45-49.</p> <p>Dysthe, Olga og Frøydis Hertzberg (2014). Skriveopplæring med vekt på prosess og produkt. I Kverndokken, K. (red.). 101 skrivegrep. Bergen: Fagbokforlaget, s. 13-35.</p> <p>Evensen, Lars. S. (2009). Vurdering av skrivekompetanse: En kompleks utfordring. I Haugaløkken, Hertzberg, Evensen og Otnes (red.): Tekstvurdering som didaktisk utfordring. Oslo: Universitetsforlaget , s.15-21.</p> <p>Fjørtoft, Henning (2014). Norskdidaktikk. Bergen: Fagbokforlaget (kap. 6:s. 149-178 , kap. 8:s. 209-236 og kap. 10:s. 271-297).</p>
--	--	---

			<p>Hoel, Torlaug Løkensgard (2007). Responsgrupper i femten punkt. I Språkfag 1. Idèhefter for lærere. Tapir akademisk forlag , s.7-22.</p> <p>Iversen, Harald M. og Hildegunn Otnes (2016). Å lære å skrive. Tekstkompetanse i norskfagets skriveopplæring. Oslo: Universitetsforlaget. (Alle kapitlene).</p> <p>Kringstad, Trude og Trygve Kvithyld (2013). Skrivning på ungdomstrinnet. Fem prinsipper for god skriveopplæring. Bedre skole (2), s. 71-79.</p> <p>Kverndokken, Kåre (2014). Elevers tekstskaping – øve eller skape selv? i Kverndokken, K. (2014). 101 skrivegrep. Bergen: Fagbokforlaget, s.36-55.</p> <p>Otnes, Hildegunn (2010). Vurdering av digitalt sammensatte tekster. I Hestnes, H. og L. V. Sandvik (red.): Vurdering – Språkfag 3, Idèhefter for lærere. Tapir, s. 27-42.</p> <p>Skjelbred, Dagrund (2006). Elevens tekst – et utgangspunkt for skriveopplæring. (kap.10) Oslo: LNU/Cappelen Akademisk Forlag. Rev. Utgave, s.178 -203.</p> <p>Smidt, Jon. (2011). Ti teser om skrivning i alle fag. I Solheim, R., J. Smidt, & A. J. Aasen (red.): På sporet av god skriveopplæring. Ei bok for lærere i alle fag. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. s. 9-42.</p> <p>Smidt, Jon (2009). Ulike syn på skrivning og skriveundervisning. I Smidt, J. (red.): Norskdidaktikk – ei grunnbok, 3.utgave, Universitetsforlaget, s. 312-323.</p> <p>Smidt, Jon og Randi Solheim (2013). Skrivning som vei til kunnskap, identitet og kultur. I Skjelbred, D. og A. Veum (red.): Literacy i læringskontekster. Cappelen Damm Akademisk. s. 188-200.</p>
PPU454 6	Fagdidaktikk i fremmedspråk, deltid	Karen Bauer	<p>Bjørke, Camilla, Dypedahl, Magne. & Myklevold, Gro-Anita. (2014) . Fremmedspråksdidaktikk. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. ISBN 978-82-02-42450-3</p> <p>Tornberg, Ulrika. (2000). Språkdidaktikk. Oslo: Forlaget Fag og Kultur A/S.</p> <p>ISBN 978-82-11-00452-9</p>

		<p>For studenter som har tysk:</p> <p>Rösler, Dietmar (2012). Deutsch als Fremdsprache. Stuttgart: Metzler ISBN 978-3-476-02300-1</p> <p>Huneke, Hans-Werner; Steinig, Wolfgang. (2013) Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Erich Schmidt Verlag ISBN 978-3-503-17657</p> <p>For studenter som har spansk:</p> <p>Giovannini, Arno et al. (1996). Profesor en acción (1, 2 og 3). Madrid: Edelsa.</p> <p>For studenter som har fransk:</p> <p>Courtilon, Janine. 2003. Élaborer un cours de FLE. Paris: Hachette. ISBN 978-2-01-155214-3</p> <p>Cuq, Jean-Pierre. 2003. Dictionnaire de didactique du français. Paris: CLE International. ISBN 209-033972-1</p> <p>Desmons, Fabienne et.al. 2005. Enseigner le FLE. Pratiques de classes. Paris:Belin. 978-2-7011-4813-7</p> <p>Haydée, Silva. 2008. Le jeu en classe de langue. Paris. CLE International. ISBN 978-2-09-035349-5</p> <p>Tagliante, Christine (2006) La classe de langue. Paris. CLE International. ISBN 978-2-09-033068</p> <p>Elektronisk kompendium (tilgjengelig på It's learning)</p> <p>Lov- og regelverk:</p> <p>Utdanningsdirektoratet. Læreplan for Kunnskapsløftet, LK06. Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.udir.no/grep.</p>
--	--	---

			<p>Utdanningsdirektoratet. Forskrift til opplæringslova, Kap. 3. (Vurderingsforskriften). Gjeldende versjon tilgjengelig fra http://www.lovddata.no.</p> <p>Annen relevant litteratur:</p> <p>Språkfag: Idéhefter for lærere 1, 2, 3, 4, 5. Trondheim: Tapir akademisk forlag.</p> <p>Simensen, A.M. (2007). Teaching a Foreign Language. Principles and Procedures. Bergen: Fagbokforlaget.SBN 978-82.450-0568-4</p> <p>Fremmedspråksenteret: Serien Fokus på språk.</p>
PPU456 1	Fagdidaktikk i idrett, deltid	Mads Pettersen	<p>Brattenborg, S og Engebretsen, B.: Innføring i kroppsøvingsdidaktikk. Høgskoleforlaget 2007.</p> <p>Standal, Ø.F. og Rugseth, G.: Inkluderende kroppsøving Cappelen Damm Akademiske 2015.</p> <p>Vinje, E.E.: Kroppsøvingsdidaktiske utfordringer. Cappelen Damm Akademiske 2016.</p> <p>Løvset Glad, Å. (2012). Dans i barn og unges grunnopplæring – et kunst- og kulturfag. I: Å. Glad Løvset, Dans på timeplanen (2. utgave) (s. 33-59).</p> <p>Vollen: Tell forlag. (legges ut).</p> <p>Løvset Glad, Å. (2012). Planleggingen av undervisningen. I: Å. Glad Løvset, Dans på timeplanen (2. utgave) (s. 95-125). Vollen: Tell forlag. (legges ut).</p> <p>Nordaker, D.J. (2009). Avsnitt 4.7. Dans i musikk og kroppsøving i L-97 og L-06 –</p>

			<p>en oppsummering. (legges ut).</p> <p>Nordaker, D.J. Dans i skolen? En didaktologisk studie av dansens legitimering og innhold i relasjon til den norske grunnskole sett i lys av nasjonale læreplaner, aktuelle fagtidsskrift og kultur- og utdanningspolitiske dokument (s. 139-142). PhD-avhandling. Aarhus: Danmarks pædagogiske universitetsskole, Aarhus universitet. (legges ut).</p> <p>Kirk, D. (2013). Educational value and models-based practice in physical education. Educational philosophy and theory (45:9, s.973-986). (legges ut).</p> <p>Ommundsen, Y.: Fysisk-motorisk ferdighet gjennom kroppsøving – et viktig bidrag til elevens allmenndanning og læring i skolen. Norsk pedagogisk tidsskrift (97, s 155-166). (legges ut).</p> <p>Øvrig pensum oppgis ved semesterstart</p> <p>Andre utgifter;</p> <p>Utgifter til ekskursjoner ca 500,-</p> <p>Utstyr:</p> <p>Til høsttur med overnatting: Sovepose, liggeunderlag, tursko, ullundertøy, ryggsekk, kompass</p> <p>Til skiundervisning: Solid skiutstyr</p> <p>Til utendørs livredningsprøve: De som har kan stille med våtdrakt</p>
PPU458 1	Yrkesdidaktikk, deltid	Endre Kanestrøm	<p>PENSUM I YRKESDIDAKTIKK FPPU 2017- 2019</p> <p>Flere bøker samordnes med pedagogikk, se egen liste.</p>

Anbefalt basislitteratur i yrkesdidaktikk er ca. 1.500 sider og ca. 250 sider i tillegg fra 2. år. Valg fra eget fag/yrke inntil 250 sider som kan benyttes i arbeidet med oppgavene. Finn fagdidaktikk/yrkesdidaktikkbøker i ditt fag/utdanningsprogram. Totalt ca. 2000 sider

X er pensum for 1. studieår i yrkesdidaktikk:

X Andersen, K.: Innføring i mesterlære, yrkesdidaktikk og veiledning - Høyskoleforlaget 2007

X Bachmann, K og Haug, P (2006): Forskning om tilpasset opplæring. Forskningsrapport nr. 62/2006. Høgskolen i Volda og Møreforskning i Volda.Kap: 2

http://www.udir.no/Upload/Forskning/5/Tilpasset_opplaring.pdf

Stortingsmelding nr. 16: Og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/Stmeld/2006-2007/Stmeld-nr-16-2006-2007-.html?id=441395> (50 sider)

X Hiim,H.& Hippe,E.: Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere. Oslo. Gyldendal Akademisk, 3. Utgave 2009

X Lyngsnes, Kitt og Rismark, Marit: Didaktisk arbeid – Gyldendal Akademisk, 2. utgave 2007

X Nilsen, Sigmund Egil og Sund, Grete Haaland: Læring gjennom praksis. Innhold og arbeidsmåter i yrkesopplæringen.PEDLEX 2013.

X Repstad, Kari og Tallaksen, Inger Margrethe: Variert undervisning – mer læring. Bergen. Fagbokforlaget (nyeste utgave).

X Wittek, Line: Læring i og mellom mennesker – en innføring i sosiokulturelle perspektiver. Cappelen forlag. 2006 eller nyeste utgave

X Kunnskapsløftet 2006: Generell del, Læringsplakaten og Læreplaner for grunnskolen og videregående opplæring: <http://odin.dep.no>

Videre pensum for 1. år og foreløpig 2. år:

Bjarnø, Vibeke m. fl. : Digital kompetanse i praktisk undervisning – 2. utgave. Fagbokforlaget 2009.

Opplæringsloven med forskrifter: <http://www.lovdatab.no/all/nl-19980717-061.html>

Pettersen, Roar C.: Problembasert læring for studenten. Oslo Universitetsforlaget 2005

Seljø, Roger: Læring i praksis – oversatt av Sigrid Moen – Cappelen forlag 2005

Slåttøy, Astrid: Problematferd i klasserommet. En lærerveiledning – Cappelen akademiske forlag 2002

Ødegård, Inger K.R: Læreprosesser i pedagogisk entreprenørskap – Høyskoleforlaget 2003

Hoel, Torlaug Løkensgard: Skrivning ved universitet og høyskolar – Universitetsforlaget 2008

Imsen, Gunn: Lærerens verden – Tano Aschehoug 2016

Imsen, Gunn: Elevens verden – Tano Aschehoug 2014

Johnsen, D.W., Johnsen, R.T: Samarbeid i skolen – Pedagogisk Psykologisk Forlag 2006

Lauvås, Per og Handal, Gunnar: Veiledning og praktisk yrkest teori. Cappelen (2000) 2014

Mjelde, Liv: Yrkenes pedagogikk – fra arbeid til læring – fra læring til arbeid – Yrkeslitteratur a.s 2002

Nordahl, T., Sørli, A.M., Manger, T. og A.Tveit: Atferdsproblemer blant barn og unge
- Fagbokforlaget 2005

Skau, Greta Marie: Gode folk vokser, Cappelen Damm Akademisk, 2011

Skogen, Kjell: Spesialpedagogikk – en innføring. - Universitetsforlaget 2005

Postholm, May Britt og Moen, Torill: Forsknings – og utviklingsarbeid i skolen – Universitetsforlaget 2009

Waage, J.F.: Yrkesrettet opplæring i skole og arbeidsliv - PEDLEX 2000

Anbefalt tillegglitteratur:

Ohnstad, Frøydis Oma: Profesjonsetikk i skolen. Lærerens etiske ansvar. Akademia AS (2002) 2015.

		<p>Hansen, Kari H, Hoel, Torlaug L., Torlaug, Haaland, Grete: Tett på yrkesopplæring. Yrkesrelevant, tilpasset og samfunnstjenlig? – Fagbokforlaget 2015</p> <p>Nordahl, T: Klasseledelse og relasjonen mellom elev og lærer. I: Elever som aktør. Oslo. - Universitetsforlaget 2002</p> <p>Røenes, Odd Harald og Hanssen, Per-Halvard: Bære eller Briste, Fagbokforlaget. (2012)</p> <p>Forslag til tilleggslitteratur der du kan søke i eget fag/utdanningsprogram. Eksempel:</p> <p>Helse og sosialfag:</p> <p>Holtet, Asle og Wilhelmsen, Britt Unni (red): Mat og helse i skolen. En fagdidaktisk innføring i mat og helse. Fagbokforlaget 2009.</p> <p>Barne og ungdomsarbeiderfag</p> <p>Holtet, Asle og Wilhelmsen, Britt Unni: Måltider og fysisk aktivitet i barnehagen. Barnehagen som arena for folkehelsearbeid. Universitetsforlaget Oslo. 2010.</p> <p>Kunst- og håndverksfag</p> <p>Nielsen, Liv Merete: Fagdidaktikk for Kunst og håndverk – Universitetsforlaget 2009</p>
--	--	---